

UREDNIŠTVO IN UPRAVA
LJUBLJANA

KNAFLJEVA ULICA 8
TELEFON 65-23 DO 65-28

ROKOPISI SE NE VRAČAJO

IZHAJA VSAK DAN SAKEN
PONEDELJKA

SLOVENSKI POROČEVALEC

INTEGRATNI ODELEK
LJUBLJANA

TELEFON 38-32 38-33

POSTNI CEKOVNI RACUN
V LJUBLJANI ST 60 4045 08

OGLASI PO CENIKU

MESEČNA NAROČNINA
45 DIN

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SLOVENIJE

Ob tridesetletnici Oktobrske revolucije

Na slavnostni akademiji Izvršnega odbora Ljudske fronte Jugoslavije 6. novembra zvečer v Narodnem gledališču v Beogradu je imel Milovan Djilas naslednji govor:

Minilo je trideset let, odkar so ručki delavci in kmetje pod vodstvom Lenina in Stalina prevzeli oblast v svoje roke. S tem se je dejansko začela nova doba, — prehod človeštva iz predzgodovine v njegovo lastno zgodovino.

Po besedah tovariša Stalina se Oktobrska revolucija bistveno razlikuje od vseh revolucij, ki so nastajale pred njo. Prejnjše čase so revolucije po pravilo dvigale nov izkoriščevalski razred namesto starega, medtem ko je Oktobrska revolucija pomenila odpravo sleherne eksploatacije in zatiranja. Že to dejstvo odkriva, da se Oktobrska revolucija korenito razlikuje od vseh revolucij pred njo, da ni noben dogodek v zgodovini človeštva tako silno pretresal starega sveta ter ni imel takšnega svetovno zgodovinskega pomena. Prvič se je pojavil pred očmi delovnih ljudi in zatiranih narodov red brez izkoriščanih in izkoriščevalcev, država enakopravnih narodov. Imperialistični sistem oblasti je bil razbit na šestini sveta. Obstoje in razvezati sovske države sta pokazala in praktično dokazala, da je mogoče stari kapitalistični svet odstraniti in da mora biti odstranjen, da socializem more in mora zmagati.

V zelo kratkem razdobju, kakršnega prej ni poznala nobena država, se je stara carska in kapitalistična Rusija spremenila v napredno socialistično deželo. Začel se je dotlej neviden gospodarski in kulturni razcvet. V dvajsetih letih je bila ustvarjena socialistična družba in sovska država je stopila na pot uredne komunizma.

Noben narod ni nikdar v zgodovini moral premagovati toliko težav in ovir za uresničenje svojih idealov, kakor je to moral ruski narod in drugi narodi Sovjetske zveze. Imperialisti so skušali z vsemi silami obdržati bogat plen, ki jim ga je ljudstvo izrgalo iz rok. Organizirali so dolgotrajno intervencijo in blokadno proti mladi socialistični državi. Delavci in kmetje ZSSR, ki jih je oviral kapitalistični svet, so gradili iz razvalin prvo veličastno stavbo socializma na svetu. Posrečilo se jim je pod vodstvom slavne VKP(b), oboroženostjo z velikimi idejami Lenina in Stalina — premagati opustošenje, ki jim ga je zapustila vojna, zadušiti odpravo izkoriščevalskih razredov, premagati tehnično zaostalost in zgraditi na razvalinah starega sveta srečno življenje. Toda imperialisti niso pušili v miru sovske dežele. Spletali so okrog nje najrazličnejše spletke, jo klevetali in jo poizkušali izolirati od ostalega sveta. Ponovno so obnovili nemški imperializem v upanju, da ga bodo lahko potisnili proti sovske deželi. Toda nemški imperializem — nacionalsocialisti so kmalu pokazali svojo pravo imperialistično naravo — se je zavrtelo v glavi, ker se jim je nudil lahek in bogat plen, ter jih je prevzel blazen sen o dosegi svetovnega gospostva; tako so skupaj s fašistično Italijo in militaristično Japonsko zanetili novo svetovno vojno. V tej vojni je Sovjetska zveza odigrala odločilno vlogo in onemogočila najbolj reakcionarnim tedanjim silam, da bi zaustavile osvobodilni pohod človeštva.

V tem je torej dejansko tako vloga narodov ZSSR kakor pomen Oktobrske revolucije. Narodi Sovjetske zveze so predvsem razbili okove imperializma na šestini sveta ter s tem poglobili splošno krizo kapitalizma. Pokazali so, da je zmaga delovnih množic mogoča in naravna ter da je kapitalizem preživel in se vzdržuje s silo, da je — nevdržljiv. Potem so zgradili socialistično družbo in s tem končno v svoji deželi utrdili zmago idej Velikega oktobra, vsemu svetu pa pokazali, da je srečno življenje svobodnih ljudi mogoče in dosegljivo že v naši dobi, da je mogoče zgraditi takšnega družbenega reda, ki stalno brez notranjih pretrsov napreduje, reda, v katerem ni kriz in nezaposlenosti, v katerem je kmet rešen propadanja in obuboženja. In končno so v vojni proti fašizmu obvarovali ter utrdili svoje pridobitve, človeštvo pa rešili, da ni

realističnih držav doseči svetovno gospostvo. Oktobrska revolucija je praktično pokazala izkoriščanim razredom in zatiranim narodom, da je mogoče ostreti se jarma izkoriščevalcev in zatiralecev, da gospostvo imperialistov in kapitalistov ni večno, da si ljudje in narodi morejo tudi brez njih urediti svoje življenje — prav za prav, da se življenje začne šele tam, kjer prenehata moč ter sila izkoriščevalcev in tlačiteljev.

Junaštvo delavcev in kmetov Sovjetske zveze je postalo zgled, kako se je treba boriti za novo življenje, za svobodo. Toda ne le to. Borba delavcev in kmetov Sovjetske zveze je potrjevala, da je mogoče z vztrajno in pozitivno borbo množice doseči osvoboditev. Toda naukov Oktobrske revolucije za delovne množice in zatirane narode vsega sveta ni mogoče omejiti le na to, le na zgled, kako se kaj doseže in za kaj naveduši. Oktobrska revolucija je postala dejansko bogata zakladnica revolucionarnega nauka in revolucionarnih izkušenj. Z Oktobrske revolucije je kronan nauk genialnega Lenina o zakonih, ki vladajo v imperializmu, o pogojih zmage proletariata in zatiranih narodov v dobi imperializma — nauk o revoluciji in državi. Z Oktobrske revolucije in z razvojem sovske države po nji je kronan nauk genialnega Stalina, Leninovega naslednika, o možnosti zgraditve socializma v eni sami državi, o pogojih zgraditve socialistične in komunistične družbe. Poti in pogoj osvobodilnih gibanj v posameznih deželah so bili in so morali biti drugačni od onih v Oktobrski revoluciji. To pa ni niti malo zmanjšalo, ampak je nasprotno še bolj povečalo pomen teoretičnih odkritij Lenina in Stalina. Različnost pogojev in oblik borbe v drugih deželah dejansko čedalje bolj potrjuje iste osnovne zakone o pogojih zmage zatiranih množic, ki sta jih odkrila Lenin in Stalin. Ko sta razvijala nadalje nauk Marxa in Engelsa. Sila in zrelost sodobnih osvobodilnih gibanj se dejansko merita s tem, koliko se jima je posreželo uporabiti nauk Lenina in Stalina — leninizem v svojih pogojih, drugačnih od tistih, ki so vladali v Rusiji pred revolucijo, med njo in po nji. Oktobrska revolucija in tridesetletni razvoj Sovjetske zveze po nji, z drugo besedo — nauk Lenina in Stalina sta neizčrpn ideološki arzenal vseh sodobnih osvobodilnih gibanj. Ta nauk je sedaj ideološka osnova sleherne nasledne borbe zatiranih narodov in izkoriščanih razredov ter je nadaljnja teoretična in praktična bogatitev osvobodilne borbe človeštva mogoča le, če se opiramo na to osnovo.

Tridesetletni svetovni razvoj je sijajno potrdil tako ogromno vlogo Oktobrske revolucije pri splošni slabitvi in izpodkopavanju temeljev imperializma kakor tudi neprecenljivi pomen dragocenih vrednot, ki sta jih dala človeštvu Lenin in Stalin. Najnovejša zgodovina najsijajneje potrjuje omenjeni dvojni pomen Oktobrske revolucije za napredno človeštvo. Kaj je pokazala osvobodilna vojna proti hitlerjevski Nemčiji in njenim zaveznikom? Kaj nam kaže sedanja borba za trden mir, ki ji stoji na čelu Sovjetska zveza? Vojna proti hitlerjevski Nemčiji in njenim zaveznikom je jasno pokazala prvič, da v našem času ne more noben agresivni blok praktično doseči svetovnega gospostva, in drugič, da je zmaga nad takšnim napadalcem nemogoča brez Sovjetske zveze; z drugimi besedami: hitlerjevška Nemčija in njeni zavezniki niso mogli zaslužiti človeštva prav zaradi odpora, na katerega so naleteli, ko so hoteli zaslužiti Sovjetsko zvezo. To je nauk preteklo vojno, to je zasluga ZSSR in njenih ljudi ter njene armade za človeštvo.

Ze med vojno proti Nemčiji, Japonski in Italiji so se pokazale razlike med prizadevanjem Sovjetske zveze in demokratičnimi silami na eni strani in vodilnimi krogi Amerike in Anglije na drugi strani. SZ se je borila iskreno in ji ni bilo žal žrtv, da bi osvobodila svojo deželo in človeštvo hitlerjevske kuge, medtem ko so Churchill in Anglija in njemu podobni v Ameriki računali s tem, da se bo ZSSR v vojni z Nemčijo preveč izr-pala in oslabela, tako da bi oni lahko potem diktirali mir po svoji volji. SZ se je borila za to, da bi fašizem doživel zlom in da bi bilo potem narodom prepusteno, da sami odločajo o svoji sodbi, ameriškim in angleškim imperialistom pa je bilo na tem, da doživi poraz njihov tekmeček, t. j. nemški, japonski in italijanski monopoli, in da bi namestu svojega tekmečka oni začeli tlačiti osvobodjene evropske in azijske narode. Te razlike so tudi vzrok, da se vojna ni vodila na enak način, da je bil odnos do osvobodilnih gibanj itd. drugačen: Sovjetska zveza je vodila boj na življenje in smrt s sovražnikom, ameriški in angleški imperialisti pa so čakali, da pride čas in izbirali prikladne trenutke; Sovjetska zveza je podpirala osvobodilna gibanja v sovražnikovem zaledju, ameriški in angleški imperialisti pa so jih na vse mogoče načine zavirali, izgrajvali in skušali zadušiti. Toda vojna zoper

Maršal Tito generalisimu Stalinu

Beograd, 7. novembra.

Ob proslavi 30 letnice Velike oktobrske revolucije je maršal Tito poslal generalisimu Stalinu naslednjo brzojavko:

Ko izpolnjujem gorečo željo narodov Jugoslavije, vlade FLRJ in svojo osebo, mi dovolite, da Vam ob tej priliki izrazim najpriščnejše čestitke in najtoplejše želje za nadaljnji napredek in srečo narodov bratske Sovjetske zveze ob 30 letnici Velike Oktobrske revolucije.

Skotzi 30 let neskončnih naporov in žrtve so kljub vsem naskokom mednarodne reakcije obvarovali narodi Sovjetske zveze pridobitve Velike oktobrske revolucije in izgradili pod Vašim genialnim vodstvom srečno in nepremagljivo socialistično deželo.

Občudovanja vredni delovni heroizem sovskega ljudja pri izgradnji dežele socializma in brezprimerni heroizem borcev Sovjetske armade v velikih osvobodilnih vojni sta navdajala tudi naše narode z odprdnostjo za obvladanje najtežjih nalog in vero, da bodo zanesljivo zmagali ter si ustvarili boljše in srečnejšo bodočnost.

Ko se pridružujemo velikemu veselju sovskega državijanov na dan 30 letnice Oktobrske revolucije, Vam zagotavljamo, da bomo varovali dragoceno prijateljstvo narodov Jugoslavije z narodi Sovjetske zveze ter neomajno stali na straži za ohranitev pridobitve Velike oktobrske revolucije, ki je jamstvo za zmago demokracije in miru v svetu.

Naj živi in procvata velika dežela socializma — Sovjetska zveza!

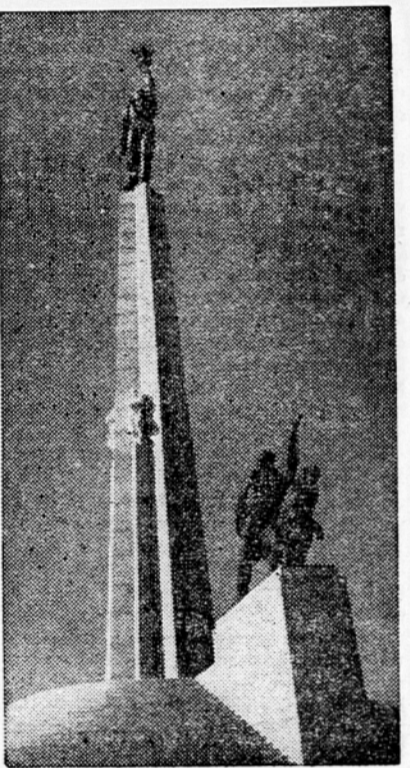
ludstvo v boj za njihove monopolistične koristi, dokler žive še ostanki demokracije v njihovih državah, pa če so tudi morda ti ostanki že slabi. Zato začnemo ograbno gonjo zoper vse, kar je naprednega in svobodno-miselnega. — Izveliki so tudi iz Góbbelsove kuhinje bajke o komunistični nevarnosti, da bi pred drugimi narodi zakrili svoje osvobodilne načrte. Celotno vrsto držav so z groznjami, izsiljevanjem, goljufijo, korupcijo in vseni drugimi sredstvi, popolnoma v skladu s svojo »moraloc«, spremenili v vazalne satelitske države (Čile, monarhohastična Grčija itd.). Ob enem pa so si v namenu, da bi to prikrižli, podlo izmislili za vzhodno-evropske države ime sovske satelitov, čeprav so te države v resnici prvič v novejši zgodovini postale svobodne in neodvisne v pravem pomenu besede. Kaj pa pripravljajo takšnim državam, kakršne so Francija, Italija, pa tudi Anglija, se najbolj vidi iz nedavne pisane ameriške tiska, ki je o vodilnih osebnostih današnje, Ameriki naklonjene francoske vlade navajal, da so preveč občutljivi glede ohranitve narodne suverenosti in neodvisnosti. Reakcionarni imperialisti v drugih državah, kakor na primer Churchill in Angliji, so postali obenem z desnničarski socialisti neke vrste kanal, po katerem skušajo ameriški imperialisti v prvi vrsti vsiliti svoje gospostvo evropskim narodom. Desničarski socialisti v Angliji, Franciji in Italiji so našli najboljši način reševanja kapitalizma v tem, da bodo dejansko prodali koristi svoje države ameriškim imperialistom. Razume se, da se sedaj samo prikladno začasno orodje domačih in ameriških monopolistov, ki pa bodo že poskrbeli za to, da se jih čimprej otresejo, ker so preveč levičarski, in da si najdejo trdnego, recimo degaullovskega roko. Ameriški imperialisti in njihovi pomagači gledajo na obliko buržoazne demokracije, ki jo imata Francija in Italija, samo kot na nujno zlo, in se ne bodo prav nič pomislili, da se jih otresejo, ko jih bodo enkrat izbrabali za udržite takšne ureditve, ki ustreza njihovim namenom.

Po naloga svojih gospodarjev iz Washingtona so desnničarski socialisti že krenili na pot vpreganja svojih držav z ameriškim blok. Ameriškim imperialistom pomagajo pri zaslužanju v Grčiji, Indoneziji in Indokini, pri izzivanju na Balkanu, pri obnovi gospodarske moči nemških trustov in pri slabitvi in razbijanju OZV. Priključili se so složenemu lajanju zoper novoustanovljeni Informativni biro komunističnih partij. Zakaj delajo desnničarski socialisti vse to, zakaj so se skupaj s fašisti in imperialisti vseh barv spravili na ZSSR, na demokratične države v vzhodni Evropi, na že navedeni Informativni biro, kakaj izpodkopujejo politiko trdnega miru in utirajo pot napadalcem?

Socialdemokratizem oziroma desnničarski socialisti so padli z vloge nekdanjih čvarjev kapitalističnega reda sploh in svojega imperializma posebej na vlogo izvrševalcev vpliva tujega imperikalizma v »svoji« deželi. Desničarskim socialistom so ameriški in z njimi povezani »domače« — angleški, francoski in italijanski — imperialisti namenili vlogo razbijanja emonotnosti delovnih množic, ki se bore za nacionalno svobodo in neodvisnost proti tujemu — ameriškem — podjarmljenju. Ameriško gospostvo in nadoblast sta postala za desnničarske socialiste identična z ohranitvijo gospostva in oblasti njihovih monopolistov. Lakajska duša desnničarskih socialistov se je hitro prilagodila »tujem« gospodarju. Zaradi tega desnničarski socialisti sedaj klevetajo Sovjetsko zvezo, zagovarjajo zaslužanje Grčije, Indonezije, Indokine in drugih narodov. Zaradi tega izpodkopavajo politiko žrtevstva miru in utirajo pot osvajačnem, Desničarski socialisti napađajo Informativski biro zaradi tega, ker pomeni velik zgodovinski korak v borbi naprednih sil za žrtv mir in nacionalno neodvisnost narodov.

Taka vazalna vloga mora neogibno privedi do oslavitve vpliva desnničarskih socialistov v vrstah delavskega razreda, do okrepitve patriotske fronte pod vodstvom komunistov.

Prav v taki situaciji — ko poskušajo ameriški imperialisti vsiliti svoje

Spomenik Rdeči armadi, delo kiparja Avgustinčiča, ki so ga odkrili v Batini Skeli ob proslavi tridesetletnice Oktobrske revolucije

voljo neodvisnim državam, ko ovirajo upostavitve čvrstega miru in ko jih pri tem po vsem svetu varajoč delovne množice podpirajo desnničarski socialisti — se s večjo silo kaže po eni strani miroljubna vloga ZSSR, po drugi strani pa ideje bratstva in enakopravnosti narodov in držav, ideje o pogojih osvobodilne borbe narodov, ki sta jih dala svet Lenina in Stalina. Te ideje so prestale najtežje preizkušnje, pred katero je kdaj koli stala nova ideologija in te ideje so kljubovale vsem udarcem. Skotzi oženi revolucije, izgraditve socializma in veliko domovinsko vojno ZSSR je Stalinov genij ponesel in razvil te ideje in zasijale so še lepše in še močnejše.

In prav v naših dneh, ko se izpolnjuje trideset let slavnega zgodovinskega svetovnega zveze, so te ideje bolj kakor kdaj koli živ izvor tako za narode, ki so vrgli s sebe imperialistične okove, kakor tudi za tiste, ki pred njimi še stojijo obrabčen s imperializmom.

Narodi Jugoslavije so v vsakem pogledu bogato izkoristili izkušnje Sovjetske zveze in ideje Lenina-Stalina tako v borbi proti okupatorju kakor tudi v mirni izgraditvi dežele. Voditelji osvobodilne borbe so izkoristili te ideje kot vodstvo za akcije, ne pa kot mrtvo dogmo. Prav zaradi tega, ker so se ravnali po leninizmu, ko so smele odkrivali nove oblike osvobodilne borbe, so lahko v nemavadno težkih in zapletenih pogojih privedli ljudstvo do popolne zmage.

Tovariši Tito je pisal: »V narodno-osvobodilnem boju in v rezultatih tega boja so elementi zgodovinske zakonitosti družbenega razvoja, ki sta jo odkrila naša velika učiteljica K. Marx in F. Engels in katero sta teoretično obogatila in v praksi uporabila naša velika učiteljica V. I. Lenin in J. Stalin. Ta zgodovinska zakonitost je imela in ima v svojem razvoju pri nas v Jugoslaviji do neke mere nove forme, ki so bile v času vojne pogojene z novim karakterjem in novimi posledicami te vojne, ki so bile pogojene s skoraj tridesetletnim obstojem velike socialistične države — Sovjetske zveze z vsem njenim ogromnim vsestranskim napredkom. Tako torej specifični karakter razvoja in rezultati tega razvoja ne nasprotujejo nauku marksizma-leninizma, narobe, popolnoma se skladajo s tem naukom. To pa nam hkrati še enkrat potrjuje svo genialnost naših velikih učiteljev, ki so nas vedno učili, da marksizem ni dogma, pač pa navodilo za akcijo.«

V čem pa so te nove oblike v Jugoslaviji, ki so se pokazale na bazi idej Lenina in Stalina v novih pogojih, v pogojih malone tridesetletnega obstoja Sovjetske zveze in njene veličanske vloge v svetu? Prvič, nova oblika ljudske vstaje. Vstaja proti okupatorju in

3. proslave 30 letnice Oktobrske revolucije, ki jo je predsedilo predsedstvo vlade LR Slovenije v unionski dvorani 6. novembra zvečer

Ob drugi obletnici ustanovitve Svetovne zveze demokratične mladine

Dne 10. novembra 1945 se je v Londonu zaključil ustanovni kongres zveze demokratične mladine sveta. Na tem kongresu so sodelovali predstavniki 35 milijonov mladine vseh dežel.

Po končani drugi svetovni vojni je demokratična mladina vseh dežel začela potrebo po organizaciji, ki bi združila in povežala mladino vsega sveta. Z ustanovitvijo Svetovne zveze demokratične mladine je bil ta namen dosežen.

Mladina, ki je v drugi svetovni vojni prispevala ogromen delež za zmago nad fašizmom, je ostala tudi po vojni v prvih vrstah borbe za mir in demokracijo. Zveza demokratične mladine sveta je ena izmed najvažnejših naprednih organizacij, ki prispeva znaten delež k ohranitvi mira, ki za danes ponovno ogra-

žajo na novo prebujene fašistične sile v kapitalističnih deželah. Tu di letošnji mladinski festival v Pragi je jasno začrtal pot, po kateri stopa demokratična mladina sveta v borbi za ohranitev miru in za boljšo bodočnost generacij. Sledeč zgledu leninskega Komso-mola in mladinskih organizacij demokratičnih držav Vzhodne Evrope, se mladina vsega sveta vključuje v blok protifašističnih sil in vodi neustrašeno borbo proti reakcionarnim silam in tečajem po zaslužnjanju ter izkoriščanju drugih narodov. Herojska borba grške mladine, mladine Indonezije, Kitajske in ostalih kolonialnih dežel zbuja globoke simpatije in obenem tudi sovraštvo do krivcev, ki še danes povzročajo prelivanje krvi v deželah, po katerih segajo gra-bežljive roke imperialistov. Ob-nem se očl mladine vsega sveta

upirajo v mladino SZ in dežel ljudske demokracije, ki so jim zljude, kako je treba ljubiti svojo domovino in kako se je treba boriti za mir in srečno bodočnost svojih narodov. Mladinski progi Brčko-Banovići in Samac-Sarajevo, kjer je delalo tudi na tisoče mladincev iz drugih dežel, sta postali resnična kovačnica bratstva in enotnosti mladine vsega sveta. Delo mladine Jugoslavije pri obnovi in izgradnji svoje domovine spremljajo z občudovanjem mladinske organizacije tudi v kapitalističnih državah.

V letošnjem letu, ki poteka v znamenju borbe proti hujskačem nove vojne, je bratstvo in edinost mladine vsega sveta še važnejše in Zveza demokratične mladine sveta ima zato še prav poseben pomen kot organizator borbe mladine.

Katastrofaino nizko vodno stanje rek narakuje strogo štednjo z električno energijo

Ponovno smo čitak v dnevnem časopisu pozive, naj odjemalci skrajno štedijo z električno energijo. Dne 1. novembra so dobili vsi mestni, krajinski in okrajni ljudski odbori obvestilo, da bodo v bodoče razdeljena omrežja za oskrbo širokih ljudskih množic z električnim tokom po potrebi izklopljena v času med 8. in 17. uro. Ta ukrep je bil potreben zato, ker je le malo odjemalcev upoštevalo dosedanje pozive, naj štedijo z električno razsvetljavo in naj ne uporabljajo električnega toka za kuhanje in gretje prostorov tam, kjer je kakršna koli druga možnost za kuhanje in gretje.

Istoačasno so prejela vse okrajne uprave glavne direkcije za elektrifikacijo naloga, da na poziv bremenilca izvršijo potrebne izklopite na omrežjih. V času od 17. ure zvečer do 8. ure jutraj pa je tok za razsvetljavo zopet vsakemu normalno na razpolago.

Zakaj smo morali uvedti te ostre ukrepe? Evropa je zajel val dolgotrajne suše, kakršne že dolgo desetletja ni bilo, medtem ko na zapadni polobli, v Ameriki, neprestano dežuje in imajo opravka z velikimi poplavami. Na marsikateri evropski reki so morali rečno plovo popolnoma ustaviti, na drugih pa se vrši promet samo s prav majhnimi rečnimi ladjami. Rečno plovo med Beogradom in Zemunom opravljajo sedaj le najmanjše ladje. Na Renu v Nemčiji je promet popolnoma ustavljen. Reke Mura, Drava in Sava so v naših krajih ponekod tako nizke, da jih človek z lahkoto prebrade.

V Češkoslovaški, Avstriji, Švici in Italiji je izpad vodne energije tako katastrofalen, da miruje več kakor polovica vse industrije. Posebno prizadete so ene države, ki nimajo pre-moga in velikih kaloričnih električnih central. Švica javlja, da tudi ne-predkinjeno desetdnevno deževje ne bi moglo v izdatni meri izboljšati vodnega stanja v Evropi, ker je zemlja tako globoko izsušena, da je talna voda ponekod popolnoma izginila.

V naših krajih je pričelo deževati 26. oktobra in v hribih deloma tudi snežiti. Opaziti pa ni nikjer, da bi se dvignila voda v potokih in rekah. To deževje je le pomagalo jesenski setvi. Slap Savice je skoraj suh, voda v Save je padla na eno desetino, Soče na eno osmino in Drave na eno šestino povprečne šestmesečne vode.

Naše kalorične centrale so zaradi velikega izpada vodnih central močno preobremenjene, tako da je delo namožejo manjkajočo energijo. Zato obračunje že od 15. septembra vsa naša industrija po zimskem obratovalnem redu, tako da priregne tudi nočni čas za delo in sicer v vseh obratih, kjer se normalno, ko je dovolj energije, ne dela ponoči. Na ta način je industrija razbremenila dnevno obtežbo elektrarn in zvišala nočno obtežbo skoraj na enako višino, kakor znaša sedaj dnevna obtežba. To omogoča najboljšo izkoriščanje central. Ob koncu septembra pa je že nastala potreba po redukciji, ker je vodno stanje še bolj padlo. Vsa industrija je razdeljena po važnosti: v tri kategorije. Prva kategorija se pri normalnih redukcijah sploh ne sme priključiti pri preskrbi z električno energijo, druga kategorija se reducira do 60 %, tretja pa po potrebi do 100 %. Te redukcije so lahko dolgotrajne.

V primeru kakega večjega izpada nastopijo lahko kratkotrajne redukcije, ki zajamejo vsa podjetja tretje, druge ter delno tudi prve kategorije. Zaradi zmotanega prenosa je potrošnja v Sloveniji razdeljena na tri glavna področja: na zapadno, vzhodno in severno. Redukcije niso vedno enako potrebne v vseh treh področjih.

Uvedba zimskega obratovalnega reda, kakor tudi vse redukcije so točno

določene po redukciskem načrtu, ki se sestavlja vsako leto z ozirom na razvoj elektrifikacije ter v spoznav-mu z vsakim podjetjem. Uvedbo stalne redukcije je lahko pravočasno do-ločiti z ozirom na upadanje vode, kratkotrajne redukcije je pa treba iz-vršiti včasih v petih do desetih min-utih, sicer pride iz tira vsa preskrba z energijo. To delo opravlja bremenslec v stalni zvezi z vsemi električnimi centralami in večjimi potrošniškimi področji.

Ker bi bila industrijska podjetja preveč hudo prizadeta z redukcijami ob sedanjem katastrofalnem nizkem vodnem stanju naših glavnih pogonskih virov, Drave in Save, je jasno, da so bile uvedene tudi omejitve v mestih in na podeželju. To je bilo tembolj potrebno, ker vsa dosejana prizadevanja, da bi se široke množice navajale k štednji, niso rodile polnega uspeha. Ljudje še vedno z električnim tokom ogrevajo prostore, kuhajo, čeprav imajo druge toplotne vire na razpolago, kakor peči in štedilnike na drva ali premog in eventuelno tudi plin. Da se taka zloraba prepreči in znižajo dnevna obremenitev elektrarn v korist industrije, se posamezna omrežja po potrebi v času med 8. in 17. uro izklopijo. Upošte-vati je treba seveda pri tem bolnišnice, ambulatozije, zavode in urade, ki za izvrševanje svojih nalog ne smejo ostati brez toka.

Kaznivo je uporabljanje električnih peči in kuhalnikov v času med 6. in 22. uro, ko je jutraj in zvečer vse

omrežje silno obremenjeno zaradi ve-like konice obtežbe za razsvetljavo, podnevi pa zaradi potrebe naše indus-trije, ki mora brezpoobjno obrato-vati. Če se odjemalci ne bodo držali te osnovne prepovedi, obstoji nevar-nost, da bo treba ukiniti preskrbo s tokom tudi v večernih urah.

Nedisciplinirane potrošnike bodo kontrolni organi kmalu izsledili, saj je kontrola po redni mesečni porabi kaj enostavna. Posledica takega pre-stopka bo odvzem električne energije in stroga kazen zaradi neupoštevanja predpisov.

Vsako mora razumeti, da je preskrba industrije z električno energijo prvenstvene važnosti, važnejša kakor komoditeta posameznikov, ki hočejo na račun skupnosti sebi v prid izkoris-čati piclo električno energijo. Brez električne energije ni ne promoga, ne železniškega prevoza in tudi ne pre-potrebni vsakdanjih industrijskih proizvodov. Vsa zasebna električna razsvetljava potrebuje v Sloveniji okroglo 3000 kilovator, vse električne peči pa preko 30.000 kilovator. Torej ukiniti je treba sedaj, ko ni dovolj električne energije na razpolo-gu, električno gretje prostorov in električno kuhanje, pa bo z gotovost-jo dovolj toka za razsvetljavo. Ko bo do enkrat dograjene nove električne centrale, bo tudi pozimi dovolj elek-tričnega toka za kuhanje in gretje prostorov.

Iz ministrstva za industrijo in rudarstvo

O temeljnih načelih sovjetskega prava

Velika Oktobrska socialistična re-volucija pomeni novo razdobje člo-veške zgodovine na vseh področjih delavnosti. Iz Oktobrske revolucije se je rodilo tudi novo, socialistično pravo, nov, napreden pravni sistem, ki je dosegel svoj vrhunec s stalin-skimi ustavo iz 1936. najdemokratič-nejšo ustavo na svetu. Ta ustava, ki uzakonja osnovna načela socializma, je zaključila prvo obdobje razvoja socialističnega prava v Sovjetski zve-zi in je kašipot naprednim pravnim sistemom drugih držav, zlasti onim z ljudsko demokracijo v vzhodni in ju-govzhodni Evropi, ki so na poti v so-cializem.

V sovjetski družbi utrjuje socialis-tično pravo vse tiste temelje, na ka-terih je zgrajena družbena in držav-na ureditev Sovjetske zveze, uravna va vse tiste nečlovešne odnose, v ka-tere stopajo vsak dan milijoni in mi-lijoni sovjetskih državljanov.

Tudi sovjetsko socialistično pravo — kot verni izraz vseh družbenih in političnih sprememb v razvoju So-vjetske zveze — je moralo prehoditi določeno pot, preden se je izobliko-valo v današnji pravni sistem. Sovjet-sko pravo je bilo eno izmed močnih orožij v rokah mlade sovjetske drža-ve, s katerim je sovjetska oblast bo-jevala težke boje v času tuje inter-vencije in državljanske vojne, s ka-terim je nato prevedla svoje gospo-darstvo v obdobje NEP-a, v leta mir-ne dela za obnovo, s katerim je na-dalje izvedla socialistično industriali-zacijo in kolektivizacijo poljedelstva. Zato je tudi jasno, da sovjetsko pravo ni bilo nič ni moglo biti enako v vseh teh obdobjih, temveč so se morale v njem najno odražati politične, druž-bene in ekonomske spremembe. Na čela prve ustave Sovjetske zveze iz 1924 so bila na ekonomskem področ-ju odraz nove ekonomske politike, ki jo je izvajala sovjetska oblast v št-em času: na družbenem področju od-sev borbe proti kapitalizmu v in-dustriji, šekalnatom v trgovini in proti kulakom na vasi; v nacional-nem pogledu odraz stremeljnij za nširšteviti mnogonarodnostne države v strnjeno, močno sovjetsko zvezo republiko.

Stalinska ustava iz 1. 1936 je regi-stracija in zakonska utrditev že izvo-jevanih pridobitev, za katere se je borila sovjetska oblast, prava socialis-tična ustava, zgrajena na načelih so-cialistične demokracije; po se pravi, da je na ekonomskem področju utrdi-la socialistično lastnino na proizva-jalnih sredstvih kot temelj sovjetske družbe, da je v družbenem pogledu proglasila dokončno uničenje izkori-ščenja človeka po človeku in da je končno v nacionalnem pogledu ure-snila Leninova načela nacionalne politike, ki omogočajo trdnost in ne-omajnost mnogonarodnostne države, zgrajene na načelih socializma.

Prvo temeljno načelo, ki ga pro-glašila sovjetsko socialistično pravo, je načelo suverenosti ljudstva. To načelo prežema vse sovjetsko pravo, najbolj določno pa je izraženo v čle-

nu 3 stalinske ustave: »Vsa oblast v SSSR pripada delovnemu ljudstvu in vasi v obliki sovjetov odpo-siancev delovnega ljudstva.«

Sovieta voli sovjetsko ljudstvo na demokratičnih volitvah; sovieta so obenem tudi politična baza Sovjetske zveze. V SSSR je namre odpravljen razredni antagonizem: sovjetska družba je sestavljena danes iz dveh prijateljskih razredov, delavskega in kmečkega ter iz ljudske inteligence, ki raste iz omenjenih razredov. Na temelju skupnih interesov in zavez-ništva teh razredov je uresničena mo-ralna politična enotnost vsega ljud-stva, ki je tako sijajno prestala svojo preizkušnjo v času domovinske voj-ne. Ta enotnost se izraža tudi v or-gani državne oblasti, ki po svojem ljudskem značaju in organizacijskem ustroju jamčijo za dosledno suver-e-nost, za polno oblast delovnega ljud-stva v Sovjetski zvezi.

Z načelom suverenosti ljudstva je tesno povezano drugo načelo: to je načelo polnega priznanja in zajamč-jeva demokratičnih pravic državlja-nov. Sovjetsko socialistično pravo je uzakonilo ne samo tiste osnovne člo-večanske pravice, ki jih najdemo tu-di v buržuaznih pravnih sistemih, temveč tudi tiste, ki jih niso niti niso mogli uresničiti tudi najnaprednejši pravni sistemi buržuazno-demokratič-nih držav. Mislimo predvsem na pravo do dela, katero je uzakonila stalinska ustava kot prva na svetu, pra-rico do oddiha, do materialnega za-varovanja, pravico na izobrazbo itd. Toda ne samo to: sovjetsko pravo daje tudi realna jamstva za uživanje teh pravic. Ta jamstva so na eni strani v samih sovjetskih zakonodaji in zasigurana s sovjetskim pravosodjem. Načelo zakonitosti je v sovjetskem pravo silno ostro in naloga sovjetske ustave (čl. 115) državnemu tožilu SSSR strogo nadzorstvo nad točnim izpolnjevanjem zakonov s strani ka-kešnih koli državnih organov, pa tudi sovjetskih državljanov. Poleg tega pa leži glavno jamstvo državljanšk-ih pravic v družbi in državnih ureditvi Sovjetske zveze. Ker pripadajo vsa proizvodna sredstva bodisi državi, bodisi združbam ali kolhozom, je so-vjetsko ljudstvo na ta način gospodar ne le v političnem temveč tudi v ekonomske ozirom. Z zmago socializma je namreč v Sovjetski zvezi dokončno izkoreninjena leleherna možnost iz-koriščanja človeka po človeku, torej je dosežena tudi popolna ekonomska osvoboditev vseh delovnih ljudi.

Z zmago socializma v Sovjetski zvezi je tudi delo došlo novo vred-not in cenno: delo je izvor bogastva vse sovjetske skupnosti in zato »čast-na dolžnost in slava vsakega držav-ljanca« (Stalin). V sovjetskem pravo je utrjeno temeljno načelo socializma: »Od vsakogar o njegovih sposobno-slih, vsakomur po njegovem delu« (čl. 12 ustave). Sovjetsko pravo jamči vsakomur delo po njegovih sposobno-slih, prav tako pravično nagrado, pa tudi odlikovanje za požitvalno, predano delo v korist skupnosti.

Humanizem sovjetskega prava se izraža v načelu, da je treba vsestran-sko skrbeti za delovnega človeka, kajti v Sovjetski zvezi — tako se je izrazil Stalin — je človek največji kapital. Ta skrb sovjetske oblasti se izraža v najnaprednejšem sistemu so-cialnega zavarovanja na svetu, v spol-šni zdravstveni zaščitni, v skrbi za ma-ter in otroka. V Sovjetski zvezi imo-tako široko mrežo sanatorijev, okrevališč in letovišč, kakor jih ne najdemo v nobeni drugi državi. V sovjetskem pravo so posebno poudar-jeni spoštovanje in privilegiji, ki jih uživajo žene — matere; poleg mate-rične pomoči jim dodeljujejo tudi častni nagrade za odlikovanja. Nače-lo čim bolj čvrste povezanosti družine prihaja do izraza zlasti v določbah, ki otežujejo razvezo zakona in izven-zakonska spolna razmerja, konkubi-nate.

Načelo enakopravnosti in medse-bojnega spoštovanja sovjetskih naro-dov je uzakonjeno v sovjetskem pra-vo. V sovjetskem pravo je dosledno uzakonjeno načelo svobodnega vstopa in izstopanja iz velike skupno-sti sovjetskih narodov mogočne So-vjetske zveze. Zvezne republike la-hko navežejo neposredne odnose s tu-jimi državami, sklepajo z njimi p-godbe in izmenjavajo diplomatske in konzularne predstavnike (zakon z dne 1. febr. 1944.). Zaradi te dosled-ne enakopravnosti in svobod v med-narodnih odnosih ni čuda, da je trdnost Sovjetske zveze ostala neomajna v najhuših časih tuje agresije, pa naj je bilo to v času tuje interven-cije v času naval Hitlerjevskih hord na trdnjavo socializma v drugi svetovni vojni. Medsebojno prijateljstvo so-vjetskih narodov in njihov brezme-jni patriotizem sta dožvela v teh voj-nah pač najlepšo zmago in potrditev.

Ko danes proslavljamo 30-letnico Velike oktobrske socialistične revolu-cije, si moramo biti svesti tudi tega, da gorinja načela nikdar ne bi bila uresničena brez tega zgodovinskega preokreta, ki je obrnil tako važno stran človeške zgodovine. Sovjetsko so-cialistično pravo je otrok Velikega oktobra — im kot tako izžareva tudi vse tiste ogromne pridobitve, ki jih je Oktober prinesel sovjetskemu člo-veku in ki jih polagama, a nezadrž-no posreduje delovnemu ljudstvu vsega sveta. Dr. Lev Svetek

Razstava sovjetskih slikarjev

Društvo za kulturno sodelovanje Slovenije z ZSSR priredi ob 30-letnici Velike oktobrske revolucije razstavo sovjetskih slikarjev Aleksandra Gerasimova, Sergeja Gerasimova, Aleksandra Dejneka in Arkadija Plastova. Razstava bo odprta od 8. do 23. t. m. vsak dan od 9. do 16. v Moderni galeriji (ob vhodu v Tivolji). Vstopnine je za posameznike 10 din. za kolektivne obiske pa 2 din. Kolektivne obiske je treba javiti po telefonu 24-12 (Miklošičeva 7) od 8. do 12 in od 16. do 18. Skupine nad 30 oseb imajo polovično voznino.

Popotni zapiski iz Makedonije

Ribiči lovijo le do 60 metrov v glo-bo. Njihove naprave so primitivne. Lovijo s olini, ki imajo ob strani pri-zveze lesene hloče. Tako morejo kličubovati nenadnim valovom. Letos pa pridejo ribiži v dalmatinske obale, ki bodo pričeli z globinskim lovljen-jem, saj je Ohridsko jezero globoko 280 metrov.

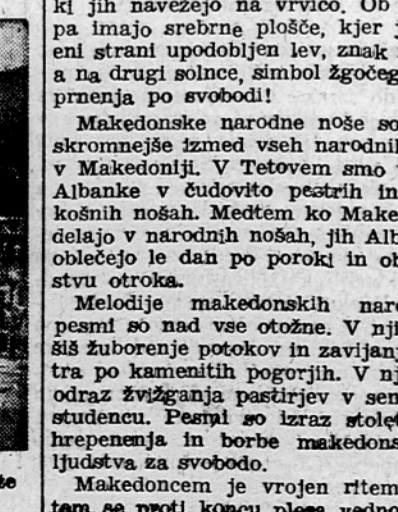
Ribolova pa ne bodo organizirali samo v Ohridu, ampak po vsej Makedoniji. Petletni plan predvideva, da bodo 1951. leta nalovili 3500 ton rib, istočasno pa bodo gojili ribe v ribni-kih s površino 2000 ha.

Mnogi se ukvarjajo z drznimi na-črti, da bi izbrali razliko v nadmorski višini med Prespanskim in Ohrid-skim jezerom za hidrocentralo. Kdo ve, ali bo to možno uresničiti in kdaj bo uresničeno, a gotovo je, da je v teh krajih izredno mnogo pogojev za načrte drznih ljudi.

Ohrid so partizani osvobodili že 1944. leta. To je bila preroditev me-šta, ki je v stari Jugoslaviji vidno umiralo. Sedaj šteje namreč enkrat manj prebivalcev kot v letu 1912. Z zgraditvijo hotelov, z organiziranjem lova in mednarodno trgovino bo me-što zaživelo in bo v resnici eden iz-med najlepših krajev Jugoslavije, kjer bodo mnogi ljudje v miru in ob-

uživanju prelepnih naravnih lepot preživeli svoj letni dopust.

Iz Ohrida v Skopje je za-tujca nšetito presenečenj. To so par-tizantska mesta: Debar, Gostivar, Te-tovo. Pot vodi med soteskami in mi-mo neobljudenih krajev. Kakšne štiri-ri kilometre pred Debrovom pa vidiš nekaj edinstvenega na vsem svetu.

V vsakem makedonskem mestu gradijo skladišče za tobak. Slika kaže tobačno skladišče v Resnu ob Prespanskem jezuru

Frantek Bohanec

Petletni plan predvideva, da se po-veča število bolniških postelj za 2400. Tako bo skupno število vseh bolni-ških postelj sedemkrat večje od šte-čila v letu 1939. Vkljub temu še to-ni zadostno število, kajti tako bodo prišle na 1000 prebivalcev še vedno le tri bolniške postelje.

Debar je staro mesto, ki je ži-vahno zlasti ob semanjih dneih. Za-menjava blaga igra v teh krajih ve-liko vlogo. Kmetje pripeljajo svoje blago tudi iz dvajset kilometrov od-daljenih vasi. Kmečki vozovi so na-dveh kolesih, slabo okovani in izred-no majhni. V gorskih krajih prenašajo tovore z osli.

V tej krajih se je v osemnajstem in devetnajstem stoletju najbolj ži-vo razvijala makedonska rezbarska umetnost. Od tu, so dobarski lesorezi. Od tu so mojstri, ki so izrezali rez-barje v cerkvi sv. Spasa v Skopju in v mnogih drugih cerkvah v Makedoniji in Bolgariji.

V teh krajih so tudi izredno pestre narodne noše, velik zaklad makedon-ske kulture.

Makedonske pesni, igra i nosil e naša nacionalna gordost! Našata na-rodna kultura e naš nardoden pono-s!

Mestna krojaška delavnica v Beogradu se je razvila v veliko podjetje

Lani v septembru je bila ustanovljena krojaška delavnica mestnega ljudskega odbora v Beogradu, ki se je v enem letu razvila v veliko pod-jeetje. Sprva je v majhni delavnici de-lalo samo sedem pomočnikov, dana pa ima to podjetje že tri velike de-lavnice s 133 delavci in nameščeni. Ko bo rešeno vprašanje novih pro-storov, se bo število delavcev še na-dalje povečalo. V delavnici dela se-daj tudi 30 učencev. Delo je že v znanem obsegu racionalizirano po skupinskem sistemu, tako da izvršuje vsaka skupina določena dela. Vsi de-lavci delajo po normah, ki jih pre-segajo povprečno za 20%, posamezni delavci pa presegajo norme za 50%.

stopnjuje. Kolo pričnejo pisati po-časni, kot bi hoteli s počasnimi in pre-vidnimi koraki ponazoriti težo su-žnjstva. V sredini plesa se nekaj v hipu spremeni. Mogoče kakšen makedonski vojvoda kliče na vstajo. Ples postane v hipu udaren, odločen in po-skočen. Ob koncu pa se ples razdvija in razbesni v neizmerni sreči izbo-jevane svobode. Tako smo razlagali mnoga sora, kakor Makedonci imenujejo kolo.

Makedonski narodni instrument je gajda (piščalka z mehurjem), boben (tapan) in zurla (neke vrste flavta). Vendar je glasba pri mnogih plesih nekaj nepomembnega. Ples pa je vzvišeno opravilo preudarnih mož, ki jih vodi najizkušnejši in najvplivnejši vaščan.

Ples se delijo v dve skupini: v bojne in družabne. Tudi makedonske narodne pesmi bi lahko razdelili v dve veliki skupini: v domodorne, bor-bene pesmi, ki spominjajo na srbsko, črnogorsko, hrvatsko in bolgarsko heroično pesem in lirčne, ki so po motih in po ritmu izredno podobne slovenskim narodnim pesmim.

Makedonci so že izdelali zbirko makedonskih narodnih pesmi, vendar je zelo nepopolna. Sedaj se trudijo, da jih čimveč zberejo, zlasti pa da zabe-ležijo številne pise in njihove melo-dije.

Tetovo leži v veliki in rodovitni do-lini. Tu je središče kmetijstva. Tu smo zopet spoznali velik ritem na predku. Po dolni orjejo traktorji,

Ostavka predstavnikov liberalne stranke v vladi dr. Petru Groze

Romunska narodna skupščina je izrekla ministru za zunanje zadeve Tatarescu zaradi raznih akcij, ki so škodovala državi, s 187 proti 5 glasovom nezaupnico

Bukarešta, 6. novembra. (Tanjug). Romunska narodna skupščina je na svoji večerajnji seji s 187:5 glasovom izrekla ministru za zunanje zadeve Georgiju Tatarescu nezaupnico. Na predlog odbora za zunanje zadeve narodne skupščine je bila sprejeta naslednja resolucija: 1. Na mirovni konferenci v Parizu se je višji uradnik ministrstva za zunanje zadeve in sekretar romunske delegacije Oprezan pridružil izdajniški akciji Georgija Gafeuca in izvršil na mirovni konferenci vrsto akcij, ki so škodovala romunski državi. 2. Najodgovornejši uradniki ministrstva za zunanje zadeve, ki so bili direktno povezani s samim ministrom, so izročali zapune listine volunom ameriškega imperializma. Oni so služili kot zveza med zunanji in notranji izdajniški skupinami. 3. Čeprav je bil svetovno izražen protest v sami narodni skupščini, je minister za zunanje zadeve še nadalje obdržal v službi in finančno podpiral neprijateljske elemente ministrstva za zunanje zadeve. 4. Minister za zunanje zadeve je obdržal v službi in mesece dajal plačo uradnikom, ki so jih državni organi prijeli zaradi vohunstva. 5. Minister za zunanje zadeve je imel na odgovornih mestih svojega ministrstva, kakor tudi na diplomatskih dolžnostih v inozemstvu protidemokratske in kolaboracionistične elemente. Za vsa ta teška dejanja je minister za zunanje zadeve direktno odgovoren narodni skupščini in državi. Odbor za zunanje zadeve narodne skupščine izrekla nezaupnico ministru za zunanje zadeve in zahtevala od narodne skupščine, da izglasuje ministru za zunanje zadeve nezaupnico. 6. Danes dopolne je bila izredna seja vlade pod predsedstvom ministrskega predsednika dr. Groze. Pri seji ni bil navzoč podpredsednik vlade in minister za zunanje zadeve Tatarescu. Ostali ministri liberalne stranke so bili prisotni. Po izjavi solidarnosti članov vlade z resolucijo narodne skupščine, s katero je bila izglasovana ministru zunanjih zadev Tatarescu nezaupnica, so liberalni ministri podali svoje ostavke. Predsedstvo romunske vlade je objavilo danes opoldne naslednje poročilo: »Danes, 6. novembra 1947, je imel ministrski svet sejo pod predsedstvom dr. Petru Groze. Ko je proučil resolucijo narodne skupščine, z dne 5. novembra 1947 zaradi katere so danes podali ostavko George Tatarescu, George Vantu, Aleksandru Alexandrini, Radu Rosuletu, Mari Florescu, Jon Ciulan in Konstantin Teganeanu, je ministrski svet sklenil, da sprejme njihove ostavke in je hkrati pooblastil predsednika ministrskega sveta, naj opravi potrebne ukrepe zaradi dopolnitve vrzeli v vladi. Seja ministrskega sveta se je končala ob 13. uri.«

Nerazdružno prijateljstvo in zavezništvo med Bolgarijo in Sovjetsko zvezo

Sofija, 5. nov. (Tanjug). Včeraj je časni predsednik ljudske republike Bolgarije Vasil Kolarov s predavanjem po radiu otvoril serijo predavanj javnih in političnih delavcev nove Bolgarije, posvečenih proslavi Velike oktobrske socialistične revolucije. Kolarov je v svojem predavanju poudaril, da je do sedaj ovrnil bolgarsko — sovjetsko prijateljstvo močan sovražnik — mednarodni imperializem s svojimi agenturami v Bolgariji, ki je hkrati tudi sovražnik bolgarske demokracije. Z 9. septembrom se je pričelo novo razdobje o odnosih med Bolgarijo in Sovjetsko zvezo. Sila bolgarske demokracije v novi dobi so tako narasle, da lahko uničijo vsak reakcionarni poskus in zagotovijo normalni razvoj države. Nova Bolgarija ni nezaščiteni proti zunanjemu imperialističnemu pritisku.

Pokus, da bi se nove demokracije postavile v položaj polkolonialnih držav, jih je vzbudilo, da združijo vse svoje sile v skupno obrambo nacionalne neodvisnosti in državne suverenosti. Nesramno hujskanje na novo vojno pod vodstvom ameriškega kapitalizma je izkazalo mobilizacijo vseh sil demokracije za očuvanje miru. Sila demokracije, miru in mednarodnega sodelovanja so veliko večje od imperialističnih sil, ki žele vojno in razdelitev sveta na sovražne bloke. Sila demokracije nesporno naraščajo in njihova zmaga je sigurna. Domovinskofrontovska Bolgarija stoji čvrsto in neomajno na braniku miru, demokracije in sodelovanja med narodi. Nerazdružno bolgarsko-sovjetsko prijateljstvo, slovska solidarnost in enotnost demokratskih sil vseh držav so poroštvu bolgarske neodvisnosti in nedotakljivosti.

Zoltan Pfeifer, vodja madžarske fašistične stranke, pobjegnil

Budimpešta, 6. nov. (Tanjug). Vsi listi prinašajo na prvih straneh vest, da je voditelj madžarske fašistične stranke Zoltan Pfeifer, ki mu je parlamentarna komisija zaradi soudeležbe v zariju proti republiku odvzela imuniteto, pobjegnil iz Madžarske. Pfeifer je izgubil tik pred sestankom imunitetnega odbora, ki naj bi proučil vprašanje njegovih imunitetnih pravic, s čimer se je sam obsodil. S Pfeiferjem je pobjegnil tudi Gabon Gulyas, fašistični novinar, glavni sodelavec Pfeiferjevega lista »Klenec«. »Hirapac, organ stranke malih posostnikov, prinaša vest, da je Pfeifer pobjegnil skupno s svoje družino na Dunaj in da je eden od najpomembnejših narodnih poslancev Pfeiferjeve stranke neodvisnosti Deze Futo izstopil iz njegove stranke. Socialistični »Valaogazsag« piše: Fašistični elementi v stranki so že mnogo prej pripravili vse potrebno za Pfeiferjev beg. Naravno je, da so organi za zaščito države pokrenili energično preiskavo proti onim, ki so pripravili Pfeiferju beg in upajo, da bo kmalu odstranjena zločinska družba, ki se bavi z legalnim prevajanjem desničarjev iz države. Gospodarski položaj Madžarske se izboljšuje Budimpešta, 7. nov. Madžarska brojavna agencija poroča: Včeraj je bila seja vrhovnega gospodarskega sveta, na kateri so sporočili, da so v mesecu oktobru poročalski dohodki prekoračili izdatke. Za november je odobren izreden kredit v znesku 17 milijonov forintov za izdatke splošne važnosti, kakor so poljedelska dela in drugo. Razen tega je določenih 6 milijonov forintov za borbo proti brezposelnosti, 82 milijonov pa za investicije in javna dela za mesec november v okviru triletnega gospodarskega načrta. V skladu s predlogi oddelka za narj je vrhovni gospodarski svet določil zunanji trgovinski program za ostali del leta. Prvenstvo v izvozu bodo imele surovine in sredstva proizvodnje, ki so potrebna za izvedbo triletnega gospodarskega načrta.

Ameriški imperialisti netijo v Japonški sovražno razpoloženje proti SSSR

Tokio, 5. nov. (Tass). Dne 29. oktobra je bila redna seja Zavezniškega kontrolnega sveta za Japonško. Na dnevnem redu je bilo vprašanje tečaja japonskega jena nasproti drugim valutam in problem repatriacije. Ker razprava o prvem vprašanju ni bila končana, je bila preložena na prihodnjo redno sejo Zavezniškega sveta. Pri obravnavanju drugega vprašanja je predsedujoči Sebodd (ZDA), navajal razne neosnovane trditve in klevete proti Sovjetski zvezi, češ da ni izpolnila sporazuma o repatriaciji

Po slovanskem svetu

Velike reke in prekopi vežejo Moskvo z morjem

Borba za izhod na morje se vleče kakor rdeča nit skozi vso rusko zgodovino. Ze v začetku srednjega veka so ladje novgorodskih trgovcev plovile po Baltičnem, Belem in Severnem ledenem morju. Ladje iz Kijeva pa so v 9. in 10. stoletju vozile do Carigrada. Zamiranje Rusije za morską pota je prišlo prav po ebno do izraza v dobi Petra Velikega. ki je zlasti visoko cenil naše dalmatinske rojake kot pomorce. Leta 1697. je poslal mladeniče iz plemenitaških in bojarskih rodbin v Benetke, kjer jih je naš rojak Marko Martinović iz Perasta v Boki Kotorski učil pomorstva. Dalmatince Matej Zmajević pa je bil v isti dobi poveljnik ruske flote, si je v treh pomorskih bitkah premagala Švede. V Perastu še danes hranijo ukaz Petra Velikega o postavitvi Zmajevića kapetana ruske flote. V 18. in 19. stoletju je sledila doba velikih ruskih ekspedij, med katerimi so najbolj znane Beringove ekspedicije v Tišem oceanu. Toda pomorsko raziskovanje delo se je v ogromnih razmerah razvilo šele v dobi po Oktobrski revoluciji. V 30 letih je šlo samo v severna morja 84 ekspedij, ki so prevzile skupaj 200.000 km. Najbolj znane so ekspedicije, ki so odprle plošno pot vzdolj vse severne obale Sovjetske zveze do preboda v Tihy ocean skozi Beringovo ožino.

Da si zagotovi pot na docela odprto morje, je že carska Rusija med prvo svetovno vojno zgradila 1000 km dolgo železnico, ki vodi do najbolj severne luke, do Murmanska. Ta železnica je danes dvoitrna in predstavlja najvažnejšo pot Sovjetske zveze do odprtega morja, zakaj luka v Murmanskju je tudi pozimi prosta ledu, medtem ko je dohod po Belem morju do Arhangelska pozimi zaprt zaradi ledu. Topli vodni tokovi, ki prihajajo vzdolj skandinavске obale in okrog Severnega rta preprečujejo, da bi morje na področju Murmanska zamrznilo. Domovinski vojni je imela prav ta luka ogromen pomen. Težnja po izkoriščanju vodnih cest, ki omogočajo izhod na morje, je prišla do izraza v veličastnih delih za gradnjo velikih plovnih prekopov v dobi prve in druge petletke. Leta 1954. je bil »gražen Stalinov prekop, ki veže ob naslovitvi na Ladoško in Onesko jezero Baltičsko morje z Belim morjem oziroma s Severnim ledenim morjem. Pred desetimi leti pa so dovršili največje delo vodogradbeno delo, orjaški prekop Moskva—Volga, ki omogoča ne samo največjim reškim ladjam, temveč tudi srednje velikim morskim ladjam prehod s področja ob Baltičnem ali Belem morju v področje Volge in Kaspijskega morja. Tako je lani sovjetska vojna ladja »Kapetan Gorešenko« prevzela 2000

Japonec, ki je bil sklenjen med sovjetskimi predstavnikom in Zavezniškem svetu za Japonško in Štabom ameriških okupacijskih čet v Japonški. Značilno je, da se je Sebodd trudil, da bi problem repatriacije strnil z vprašanjem repatriacije vojnih ujetnikov in civilnih oseb japonske narodnosti z ozemlja Sovjetske zveze ter se ni niti z besedico dotaknil vprašanja položaja repatriirancev, ki se je, kakor je znano, zaradi neaktivnosti tako japonskih oblasti kakor tudi ameriške okupacijske uprave, spremenil v resen problem Japonске. Sovjetski predstavnik generalni major Kislenco je izjavil, da obravnava in rešitev problema repatriacije Japoncev z ozemlja Sovjetske zveze ne spada v pristojnost Zavezniškega sveta za Japonško. Priznati je, da se obveznost po sporazumu, sklenjenem med sovjetskimi predstavnikom in Japonški in Štabom glavnega poveljnika ameriških okupacijskih čet, da bi bilo repatriiranih iz ZSSR 50.000 Japoncev mesečno, ne samo izvršuje, temveč celo presega. O tam pričja dejstvo, da so sovjetski organi za repatriacijo poslali decembra leta 1946. — to je od tedaj, ko se je pričela repatriacija Japoncev iz ZSSR in področjih, ki so pod kontrolo ZSSR — do 25. oktobra, na Japonško 562.542 Japoncev, kar znaša povprečno več kot 50.000 ljudi mesečno. Zato smatramo poskus predstavništva ZDA, da bi to vprašanje predložil Zavezniškemu svetu samo kot poskus, da bi se pri japonskem narodu vzbudilo sovražno razpoloženje do Sovjetske zveze in odvrnila pozornost japonskega naroda od vzrokov težkega stanja repatriirancev, katerim niso po odhodu na Japonško niti japonska vlada niti ameriške okupacijske oblasti nudile potrebno pomoč. Japonci, ki se repatriirajo iz Sovjetske zveze dobijo vso, kar jim je nujno potrebno in ni bilo do zdaj v tem pogledu nobenih pritožb. Se celo sodelavci štaba ameriških okupacijskih čet na Japonskem, vstevši generala Mac Arthurja, so bili primorani v razgovorih s sovjetskimi predstavniki priznati dobro organizacijo repatriacije Japoncev iz ZSSR. Japonci in ameriški reakcionarni tisk, pa tudi posamezne organizacije in osebe, vodijo brez oziira na vse to v zvezi z repatriacijo sovražno propagando proti Sovjetski zvezi. Pokrovitelji in pomočniki te propagande so ameriške okupacijske oblasti, ki vzbujbajo ne samo k temu, da se širijo in objavljajo v japonskem tisku vse močnejše neresnice o stanju japonskih vojnih ujetnikov v Sovjetski zvezi, temveč tudi, da se širijo klevete o Sovjetski zvezi in njeni politiki. Prav tako podpirajo tudi japonske organizacije, ki so sovražno razpoložene do Sovjetske zveze.

Danes ob 20. bo odprlo Sentjakobsko gledališče v Ljubljani letošnjo sezono z uprizoritvijo Roševe komedije v treh delih »Mokrodolci«. Sentjakobsko gledališče stopa tako v 27. sezono, nadaljujoč tradicijo ljubljanske ljudske gledališča, ki je doseglo pomembne umetniške, še bolj pa vzgojne uspehe. Mnogi najvidnejši umetniki Narodnega gledališča v Ljubljani so pršli z desk Sentjakobskega gledališča. Vojna je vsekala v vrste sentjakobskega gledališkega ansambla hude vrzeli. Padlo je nekaj najboljših igralcev, bodisi v borbi ali kot talci, tako Ernest Eyper, Ferdo Hanič in Janez Kardač. Danes šteje ansambl okrog 40 igralcev in igral. Vsi sodelujejo le iz ljubezni do igre, nobeden ni plačan, razen pomožnega tehničnega osebja. Igranci sami tudi izdelujejo potrebne kulise in odrsko opremo. Pri tem jim zlasti dobro služijo nove »lesonitve« plošče, ki so odlične material za gledališko scenarje. Največja tehnična težava, ki hromi delo pozhvalnega ansambla Sentjakobskega gledališča, pa je premajhen prostor za odrom, tako da nimajo kam spravljati svojih kulis. To ima prejšeren vpliv tudi na izbiro repertoarja, ker ga morajo sestavljati tako, da izhajajo z dvojnimi ali trojnimi kulisami, ki jih za silo lahko stlačijo v prostor za odrom. Komedijo »Mokrodolci« je napisal Fran Roš med vojno kot izganec in Srbiji. Se iz rokopiša jo je uprizorilo ljudsko gledališče v Celju, ki je doživelo z njo v Celju in v drugih krajih, kjer je gostovalo, velik uspeh. Komedija se dogaja med prvo in drugo svetovno vojno med malomeščani v podeželskem trgu. Sentjakobsko gledališče je z uprizoritvijo Roševe komedije ostalo zvesto svoji tradiciji, da odpre sezono z domačim delom. Poleg »Mokrodolcev« je v letošnjem repertoarju gledališča Ivana Cankarja »Puhjanje v dolini šentflorjanski«, Vi-

ljema Wernerja »Komedijant Hermeline«, Čehova »Tri sestre«, Leonova »Navaden človek«, Nušiča »Zaljubljeni ostali« in Lope de Vege »Upor na vasi«, poleg repriz uspešnih uprizoritve iz lanske sezone, »Vikose pesmje Ilke Vaštetove in Nušičevega »Ujeza«. Nova sovjetska monografija o J. Križaniču V sovjetski znanstveni literaturi se opaža čim dalje večje zanimanje za jugoslovansko kulturno in politično zgodovino. To potrjuje med drugim pozornost, ki jo posvečajo sovjetski zgodovinarji hrvatskemu pisatelju 17. stoletja dr. Juriju Križaniču (1618 — 1683). Ze L. 1942. je moskovski profesor Bahrušin objavil razpravo o Križaniču v strokovnem časopisu: Istoričeskij žurnal (1942, št. 1—2). Konec l. 1946 pa je izšla posebna monografija o Križaniču izpod peresa sovjetskega zgodovinarja V. D. Dacjuka (V. D. Dacjuk, Jurij Križanič, Moskva 1946). Avtor označuje Križaniča kot enega izmed prvih ideologov slovenske vzajemnosti. Križanič je že pred 300 leti sveril slovanstvo pred nemarnostjo, ki prefi vsem Slovanom od nemške napadalnosti. V svojem glavnem delu »Politika ili razgovor o vladateljstvu govori Križanič o neizčrpnem bogastvu ruske zemlje, ki jo je dobil spoznal za časa svojega dolgaletnega bivanja v Rusiji. Ostro graja tzv. ksenomanijo in klečoplastvo nekaterih Slovanov te dobe pred zapadom. Sovjetski zgodovinar pondarja, da vsebujejo Križaničeva dela obilo globokih idej, ki naravnost preseščajo, če upoštevamo, da so bila ta dela napisana v 17. stoletju. V svojem poročilu o knjigi V. D. Dacjuka »Sovjetska knjiga«, 1947, št. 2) predlaga sovjetski akademik V. J. Pičeta zanimiv osnutek za nadaljnje, še bolj poglobljeno in vsestransko proučevanje

Sistem velikih plovnih rek in prekopov po stanju pred domovinsko vojno

KULTURNI PREGLED

Iz našega glasbenega življenja

Koncert sovjetske glasbe

V počastitev Oktobrske revolucije je bil poleg opernih uprizoritve Borodino-ga Kneza Igorja, Glinkovskega Ivana Susanina in Čajkovskega Pikove dante ter simfoničnega koncerta radijskega orkestra, ki je izvajal Sostakovicevo VIII. simfonijo, tudi koncert sovjetske glasbe. Prirredilo ga je 3. novembra Društvo za kulturno sodelovanje Slovencev z ZSSR, obsegal pa je vrsto samospevoev in komorno tvorbo. Samospevi, katerih skladatelji so Novikov, Nečajev, A. Aleksandrov, Sebalin, Ljatošinski, Krasev, Bulanov in Životov, so si bili kljub različnosti po snovi stalno dokaj sorodni in so zato nudili lepo zaključeno enoto. Med njimi naj omenim posebej učinkovito grajeno romanco Aleksandrova Zahlodim v trušč naj iz ciklusa Romance, Sebali- novo čustveno zelo razsežne in melodično široko izpeljane samospeve v krvi gore brepenanja, Španska romanca in O glej, Inezilja, vse na Puškinova besedila, na dalje Nečajeva Čakaj me in S poti pafronti, Ljatošinskega Tri ukrajinske. ki v marsičem po značaju spominjajo na balkanske folklore, in Životova motivično zelo značilna, mogočno učinkujoča samospeva Tebi, moj Leningrad in Neva iz ciklusa Pesmi o Leningradu. V vseh teh skladbah se veča ali manj čuti vpliv folklore, povezanost s sovjetsko zemljo in z življenjem sovjetskega človeka, torej to, kar označuje sovjetsko glasbeno tvornost na splošno in prihaja v pesmi še posebej do izraza. Značilno za omenjene samospeve pa je še dejstvo, da je v vseh težiče na melodični liniji in da so formalno preprosti, pa vendar polni fines, ki zanimajo tako po oblikovni kakor po izrazni strani. Spored je bil na splošno srečno izbran in je zadostil smotru koncerta ter uspešno predstavil sodobne sovjetske samospeve, ki jih kdo ve kaj ne poznamo. Zajel pa je še sovjetsko komorno glasbo in dal Ljatošinskega Trio za violino, čelo in klavir, op. 41, ki je v vseh stavkih (lutrada, Alja ballata, Intermezjo, Tema con variazioni) tematično medsebojno zelo povezan in zaključen, dosledno grajen, oblikovno preprost in jassen in vsebinsko močan, izrazit v gradnjah ter kot celota plastičen. Tudi v tem delu je Ljatošinski odločno naslonjen na ukrajinsko folkloro, stihno pa

magiba k romantičnemu realizmu in v tem smislu tudi pojmuje oblikovno problematiko svojega ustvarjanja. Samospeve so odlično izvajali naši solisti Julij Betetto, Elza Karlovska, Zlata Gjunģengeva in Rudolf Franc, ki so izobilnovali vse potrebne interpretacijske potankosti in so poedine pesmi predstavili živo, z vsjo topljo čustvenostjo in doživljaljsko silo. Zlasti Karlovska in Betetto sta imela v pesmih Sebalina in Životova v ta namen mnogo možnosti, ki sta jih tudi v celoti izčrpala, slični tudi Gjunģengeva v samospevih Nečajeva in deloma Bulahova. Manj vsebinsko zahteven je bil Franclov spored, ki v pesmi-

cah Ljatošinskega (Tri ukrajinske) in Aleksandrova (Ptička) ni imel dovolj prilike, da bi se popolnoma sprostil in razlezel; mnogo več možnosti bi mu v tem pogledu nudili Nečajeva skladbi Tovarši in Partizan, ki pa sta na koncertu izpadli. Soliste sta s klavirjem vzorno spremljala pianista Pavel Šivic (Betetta in Francia) in Ciril Cvetko (Karlovska in Gjunģengeva). Ljatošinskega Trio so izvedli pianisti Šivic, violonisti Albert Dermelj in čelist Cenda Sedlbauer, ki so to delo tako oblikovno-tehnično kakor vsebinsko zelo lepo izdelali, izrabili mnoge interpretacijske fineše in ga prikazali tako plastično kot dejansko in v učinkovito. Dr. D. Cvetko.

Koncert „Velesile“ iz Trsta

Pretekle dni so nas obiskali naši delavci in delavke iz tržaškega predmestja »Skenja, ki so organizirani v mešanem »boru« »Velesila«. V tednu prireditve ob proslavi 30 letnice velike Oktobrske revolucije je 3. t. m. prirredil zbor v veliki Unionski dvorani v Ljubljani pevski koncert, namenjen slovenski mladini. »Velesila« je bila sicer ustanovljena že 1898. leta, vendar je bil zbor v dobi fašističnega terorja prisiljen prekiniti svoje delo za daljšo dobo. Osvobodilna borba tržaškega ljudstva pa je omogočila zboru pred poldrugim letom, da je obnovil svoje delo. Zborovodji Milanu Perteltu je z vztrajnostjo in pozhvalnostjo uspelo v kratkem času dvigniti kakovost zbora, ki šteje 100 delavskih grl, do pomebne višine. To je bilo razvidno iz precej zahtevnega sporeda. Uvodoma je zbor za veličinkovito Kozinovo »Partizansko pesem«. Po »Seljački N. Hercigonje je poslušalce navdušila tudi pomembna sodobna skladba »Udar na udar« tržaškega skladatelja U. Vraba. Ndstetokrat izvajana »Pesem o Stalingradu, je kljub priredbi F. Venturinjia, ki ne doseza Aleksandrovskega originala, tako navdušila zaradi ustrežajočega podajanja, da so jo morali ponovljati. Našemv klasiku A. Foersterju (»Naše gore«) je sledila občevna in zahtevna »Pesem mladine«, pesnitev O. Zupančiča, uglasbena po tržaškem skladatelju I. Grču. Veliko truda je zbor vložil tudi v »Pomladno romanco« M. Tomca. Spretno je bil podan

»Skoči kolo« iz »Svatovskih pesmje B. Papandopula. Pomembni slovenski zborovski skladatelj E. Adamič, ki je svoje mladostno delo posvetil tržaškemu glasbenemu življenju, je bil zastopan s tremi skladbami: »V sneegu«, »Pismo« in »Ne maram za te«. Spored je zaključila »Sočie O. Deva, s katero je zbor pokazal, da je zmoežen dinamičnih kontrastov in glasovne uravnovešenosti. To bi bilo treba doseči tudi v nekaterih drugih pesmih, kjer so preveč izstopali zlasti višoki glasovi. Velik smisel je izkazal zbor pri ritmiziranju, posebno v hitrem tempu. Zato bi bilo primerno, da bi zborovodja bolj pogosto prešel od ritmičnega nakazovanja k diriganju, kar bi povečalo točnost ritmične sočasnosti vseh glasov. Pevski zbor »Velesila« je s svojim nastopom pokazal veliko zborovsko disciplino, stremiljenje po sodobnem vokalnem izrazu in smisel za studiranje napredne glasbene literature, kar ga visoko dviga nad malomeščansko čitalništvo, v katerem tiči še mnogo naših zborov. Zaradi tega ga moramo šteti med najboljše pevske kolektive na tržaškem ozemlju, kjer danes dela že nad 70 zborov. Zato si želimo, da bi nas zbor spet obiskal. Njegova kvaliteta zasluži boljše prireditveno organizacijo, ki ji omogočila zboru z njegovim vedrim glasbenim izrazom krepiti življenjski optimizem in delovni elan večjemu številu poslušalcev. Dr. R. H.

Šentjakobsko gledališče v novi sezoni

Danes ob 20. bo odprlo Sentjakobsko gledališče v Ljubljani letošnjo sezono z uprizoritvijo Roševe komedije v treh delih »Mokrodolci«. Sentjakobsko gledališče stopa tako v 27. sezono, nadaljujoč tradicijo ljubljanske ljudske gledališča, ki je doseglo pomembne umetniške, še bolj pa vzgojne uspehe. Mnogi najvidnejši umetniki Narodnega gledališča v Ljubljani so pršli z desk Sentjakobskega gledališča. Vojna je vsekala v vrste sentjakobskega gledališkega ansambla hude vrzeli. Padlo je nekaj najboljših igralcev, bodisi v borbi ali kot talci, tako Ernest Eyper, Ferdo Hanič in Janez Kardač. Danes šteje ansambl okrog 40 igralcev in igral. Vsi sodelujejo le iz ljubezni do igre, nobeden ni plačan, razen pomožnega tehničnega osebja. Igranci sami tudi izdelujejo potrebne kulise in odrsko opremo. Pri tem jim zlasti dobro služijo nove »lesonitve« plošče, ki so odlične material za gledališko scenarje. Največja tehnična težava, ki hromi delo pozhvalnega ansambla Sentjakobskega gledališča, pa je premajhen prostor za odrom, tako da nimajo kam spravljati svojih kulis. To ima prejšeren vpliv tudi na izbiro repertoarja, ker ga morajo sestavljati tako, da izhajajo z dvojnimi ali trojnimi kulisami, ki jih za silo lahko stlačijo v prostor za odrom. Komedijo »Mokrodolci« je napisal Fran Roš med vojno kot izganec in Srbiji. Se iz rokopiša jo je uprizorilo ljudsko gledališče v Celju, ki je doživelo z njo v Celju in v drugih krajih, kjer je gostovalo, velik uspeh. Komedija se dogaja med prvo in drugo svetovno vojno med malomeščani v podeželskem trgu. Sentjakobsko gledališče je z uprizoritvijo Roševe komedije ostalo zvesto svoji tradiciji, da odpre sezono z domačim delom. Poleg »Mokrodolcev« je v letošnjem repertoarju gledališča Ivana Cankarja »Puhjanje v dolini šentflorjanski«, Vi-

Križaničevih filozofskih in političnih naziranj. Ta poglobljeni študij bogate Križaničeve literarne zapuščine ima akademik V. J. Pičeta za hvaleno nalogo za kolektivno delo sovjetskih zgodovinarjev in slavistov. Kulturne beležke iz Budimpešte Poleg velike kulturne manifestacije jugoslovansko-madžarskih odnosov ob priliki otvoritve razstave jugoslovanske knjige 8. oktobra t. l. v Budimpešti, na kateri je bil zastopan lep del srbske, hrvatske in slovenske književnosti (predvsem povojne), so na kulturnem področju še mnoge omembe vredne priprave, tako na gledališkem kot književnem. Tako je n. pr. pekuško narodno gledališče že napovedalo uprizoritve prvega jugoslovanskega komada — Križaničev »V agoniji«. Razveseljivo je, da bodo jugoslovanska odrska dela uprizirali tudi amaterski, delavski odri. Izmed prevodov iz jugoslovanske književnosti pa je treba omeniti skorajšnjo izdajo dveh knjig partizanske proze Vladimira Nazora (6 partizan) v zalozbi velike knjižne zbirke »Iskra« (Sžikra); prevajalec Čukva Zoltan pa je pripravil za tisk tudi prevod Njegoševga Gorskega venca. Ob vsem tem pa bo služila načrtnemu presajevanju jugoslovanskih književnih stvaritev kulturna revija jugoslovansko-madžarskega društva ter tečaj srbohrvatskega jezika, ki so jih pokrenili ne samo v Budimpešti, temveč tudi po drugih mestih Madžarske. Nove knjige in revije Gore in ljudje. Glasilo odbora za pianistvo in alpinistiko FZS. Številka 9—10 Leto II. Ljubljana 1947. Razstava del sovjetskih slikarjev Aleksandra Gerasimova, Sergeja Gerasimova, Aleksandra Dejčeka, Arkadija Plastova 7. novembra — 22. novembra 1947. Slike, akvareli. Ljubljana 1947. (Katalog.)

PO DOMOVINI

Proslava velike oktobrske revolucije je bila velik praznik za vse slovensko ljudstvo

Na proslavi v Kranju je govoril tov. minister za delo Ivan Regent

V četrtek dne 6. t. m. je bila v Kranju množična proslava velike Oktobrske revolucije.

Na pobudo mestnega OF odбора so tega dne krasile vse hiše v mestu in okolici zastave, v okusno urejenih izlozbah so bile med cvetjem in gesli razstavljene slike velikega Lenina, Stalina in maršala Tita.

Ob ogromni udeležbi ljudstva iz vseh slojev se je ob 19. uri razvila izpred sindikalnega doma množična povorka. Na čelu je igrala mestna godba, za njo je strumno korakala vrsta naše vojske, nato sindikalne organizacije z zastavami, šolska mladina z baklami in lampjčkami in razne druge ustanove.

Med petjem in vzklikanjem Stalina in Tita je prispela povorka pred hišo MLO. Tu jo je pozdravil predstavnik mestnega OF odбора, nakar je povorka krenila nazaj pred sindikalni dom, kjer so nastojali v civilisti zaplesali Titovo kolo.

Ob 20. uri se je pričela proslava v do zadnjega kotička zasideleni sindikalni dvorani. Po državni himni Sovjetske zveze in po Delavskem pozdravu, ki jih je vzorno izvajalo pevsko društvo »Prešeren«, je burno govoril zdraviljen stopi na oder tov. minister za delo Ivan Regent.

Ob 20. uri se je pričela proslava v do zadnjega kotička zasideleni sindikalni dvorani. Po državni himni Sovjetske zveze in po Delavskem pozdravu, ki jih je vzorno izvajalo pevsko društvo »Prešeren«, je burno govoril zdraviljen stopi na oder tov. minister za delo Ivan Regent.

V hiši MLO je v okrašenih izlozbah razstavljena in lepem okvirju okusno opremljena in umetniško izdelana sponemica, ki jo pošilja delovno ljudstvo iz Kranja Vrhovnemu sovetu zveze Sovjetskih socialističnih republik v Moskvo s sledečim besedilom: »Delavci, kmetije in delovna inteligenca pošiljamo iz srca Gorenjske, iz mesta Kranja, kjer stojimo na budni straži proti nazadnjakom, plameteče pozdrave vsemu sovjetskemu delovnemu ljudstvu za njegov in naš prazničen dan, za obletnico Velike Oktobrske revolucije.

Trdno odločeni, da bomo zvesto čuvali izročitev tega velikega dne, se trudimo in delamo za mir in srečo svojega ljudstva, ki naj roko v roki z drugimi svobodoljubnimi in naprednimi narodi koraka lepši bodočnosti naproti.

Misel na Vas, na Vašo zmago, nam vliva pogum in zaupanje. Da bi se mnogo let v miru in v delu obhajali današnji praznik. Delovno ljudstvo - Kranj.

V nizu proslav širom naše domovine je Kranj dostojno in preprčljivo dokazal visoko razumevanje do velikega praznika in potrdil svoje neomajno zaupanje do našega vodstva, nesebično voljo do dela, ljubezen do naše domovine in bratsko prijateljstvo do naše velike zavezanice Sovjetske zveze.

Misel na Vas, na Vašo zmago, nam vliva pogum in zaupanje. Da bi se mnogo let v miru in v delu obhajali današnji praznik. Delovno ljudstvo - Kranj.

V nizu proslav širom naše domovine je Kranj dostojno in preprčljivo dokazal visoko razumevanje do velikega praznika in potrdil svoje neomajno zaupanje do našega vodstva, nesebično voljo do dela, ljubezen do naše domovine in bratsko prijateljstvo do naše velike zavezanice Sovjetske zveze.

Misel na Vas, na Vašo zmago, nam vliva pogum in zaupanje. Da bi se mnogo let v miru in v delu obhajali današnji praznik. Delovno ljudstvo - Kranj.

Misel na Vas, na Vašo zmago, nam vliva pogum in zaupanje. Da bi se mnogo let v miru in v delu obhajali današnji praznik. Delovno ljudstvo - Kranj.

Misel na Vas, na Vašo zmago, nam vliva pogum in zaupanje. Da bi se mnogo let v miru in v delu obhajali današnji praznik. Delovno ljudstvo - Kranj.

Misel na Vas, na Vašo zmago, nam vliva pogum in zaupanje. Da bi se mnogo let v miru in v delu obhajali današnji praznik. Delovno ljudstvo - Kranj.

Misel na Vas, na Vašo zmago, nam vliva pogum in zaupanje. Da bi se mnogo let v miru in v delu obhajali današnji praznik. Delovno ljudstvo - Kranj.

Ves Gornjeradgonski okraj je proslavil obletnico velike zmage delovnega ljudstva

Gornja Radgona, 7. novembra Proslava 30. obletnice Velike Oktobrske revolucije so bile po vseh šolskih središčih že v pripravih tekmovalno-množičnih organizacij na kulturno-prosvetnem področju, v postavljanju planov, v organiziranju in ustanavljanju rednih kotičkov in študijskih krožkov. V Gornji Radgoni, Radeneh in Apačah so bile otvorene ljudske univerze s predavanji o Oktobrski revoluciji.

Velika proslava pa je bila v Gornji Radgoni na predvečer velikega praznika. Ze v popoldanskih urah so bile vse hiše okrašene z zelenjem, zastavami in slikami Lenina in Stalina. Ob 18. so se pri opekarini zbrali člani sindikatov, množičnih organizacij, šolska mladina in ostalo ljudstvo ter se strnili v množično baklado, ki je krenila z domačo godbo na čelu v mesto, okrog gradu mimo reke Mure v novi Prosvetni dom, kjer je bila svečana akademija, ki je obsegala 15 točk kulturno-prosvetnega sporeda. Nova prostorna dvorana je bila premarajna, da bi sprejela vse nad tisoč ljudi. Sodelovali so med drugim štirje pevski zbori. Prvikrat je nastopil pevski zbor Dbigovci, nadalje pevski zbor strokovno nadaljevalne šole in vojaški pevski zbor. Zelo občinstvo je bilo zadnja točka sporeda »Zdravstveni Moskva«, ki so jo izvajali gimnazijci skupno z domačo godbo. Ob zaključku akademije je vsa dvorana zapela himno »Hej Slovanec!.

Tudi v Apačah in Radeneh so bile proslave že na predvečer. Posebno obširen program je bil v Apačah. Sodelovali sta Kmetovka in Vinova ter pionirski recitativni in pevski zbor. Prizor »Srečanje z Rdečo armado« je bil sprejet s posebnim namudjenjem. Enako tudi pesem »Kajtuša« s spremljanjem harmonike. V Radeneh so se proslave udeležili v posebno lepem številu člani sindikata. Prvikrat je nastopil pred kratkim ustanovljeni pevski zbor APZ. Danes so bile proslave na vseh šolah, ki so bile prav tako zelo dobro obiskane.

Prenos žrtev pri Sv. Urhu v skupno grobnico

V OKVIRU PROSLAV OKTOBRSE REVOLUCIJE bo jutri v nedeljo 9. t. m. ob 15. na Sv. Urhu prenos žrtev v veliko skupno grobnico. Ze ob 14. pa bodo iz okoliških vasi pogrebi padlih borec in žrtev okupatorja na Sv. Urh, med drugim tudi pogreb Jožeta Moškrčiča - Cirila, voj. in polit. poverjenika Ljubljana-okolica, člana 1007. ter člana KP, žigar zemse ostanke so včeraj položili na katafalk v Zadovru pri Jerbju. Pri slovesnosti na Sv. Urhu bodo sodelovali združeni pevski zbori iz Ljubljane, ki bodo zapeli pesem »Na barikadec, recitativski zbor tekstilne šole iz Kranja pa bo recitiral Maja-kovskega pesem »Partija«. Sodelovali bo tudi mešani pevski zbor naših grafikov »Jože Moškrič« iz Ljubljane, godba večje papirnice, ki bo spremljala pogrebe iz Zadovra, in mladinska godba iz Ljubljane, ki bo spremljala pogrebe iz Bizovika. - Avtobusi bodo vozili jutri v nedeljo izpred božičnika od 10. ure dalje.

FIZKULTURA IN SPORT

Priprava za jesenski cross

Jesenski cross je postal že tradicionalna prireditev in ne moremo iti preko nje le z nekaj besedami, s kratkim vzpod budnim člankom ali nekaj navodili. Vse premnogokrat se zgodi, da smatra društvo ali posameznik to prireditev za tako zvano potrebno šolo, ker je treba hoditi v trening ali v organizacijo tekmovalna vložiti precej truda, za kar je seveda potreben čas, ki ga pa nihče ni, kakor se marsikje sliši. Tovariši, to ni v redu, Vsaka množična organizacija, vsaka ustanova, vsak urad se mora v teh dneh zaključka naše letne športne sezone pripravljati na jesenski cross. Vzpod budajmo drug drugega, pojmido dobre volje k treningom in na tekmovanje. Ne izgovarjamo se s tišoč izgovori, ne odvajamo s slabo voljo in nerazpoloženjem še drugih od namena, da se končno pridružijo vrstam veselih, zdravih fizikultur-nikov. Letos naj ne bo crossa s samo množična manifestacija, ampak tudi izraz in živ dokaz volje delovnega ljudstva, da se za vedno izboljša in pomena fizikulture za svoje življenje. Z udeležbo pri teku naj vsakdo dokaže, da je pripravljen sodelovati v naših vrstah - saj je to v prid njemu samemu in s tem tudi skupnosti. Nesmisel je, tekmoovati v jesenskem crossu prisiljen in nepraviljen. S tem fizikulturalni organizaciji samo škoduješ. Vprašaj znanca, ki ga srečaš na trenin-

gu ali na tekmovalju: »Si se končno tudi pridružil našim vrstam?« Pa ti odgovori s kislim obrazom: »O ne, samo cross pa moram teči! Takih primerov mora biti vedno manj. Javno je, da jih boš vedno še našel, prišel pa bo tudi ča, ko bodo naše vrste polne, ko bo ob pozivu na tekmovanje stotine fizikultur-nikov pristojljivo začelo s sistematično pripravo. Niso redki primeri, ko se nekateri izgovarjajo: »Saj bi rad sodeloval, pa me nihče ne pozove, nihče nas ne zberes. Nekaj resnice je na tem, bodimo iskreni! Naši fizikulturalni referenti - zlasti po sindikalnih organizacijah se vse premalo zavedajo važnosti naloge, ki jim jo je poverila organizacija. Mnogokrat člani sindikata niti ne vedo, kdo je njih fizikulturalni referent. V takih primerih nam je jasno, zakaj je odziv članov sindikata v telovadnice oziroma na crossih minimalen. Zdej, tovariši, naj vsak fizikulturalni referent sindikalnih organizacij da nalogo, da pripelje na tekmovalje čim več svojih »ovčic«. Pa ne z dežniki, torbicami in visokimi petami, temveč pripravljene, vesele in s trudim sklopom, da pridejo še drugič in tretjič med nas in še in še - da postanejo prvi športniki, saj pri nas je doma zdravje in radost, pri nas je mladost. Vprašaj znanca, ki ga srečaš na trenin-

DNEVNE VEŠTI

KOLENDAR: Sobota, 8. novembra: Bogomir, Mirko Nedelja, 9. novembra: Božidar, ... DNEVI: XI. t. m. - Bitka na Boli gori. ... DEZURNA LEKARNA: Centralna lekarna, Tromostje. ... NEDELJSKA DEZURNA ZDRAVNIŠKA SLUŽBA: Ljubljana: dr. Kurat, Vojčina Marija, Gledališki ulica 13, od sobote opoldne do ponedeljka do 8. zjutraj. ... SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE V LJUBLJANI: Predstave v okviru proslave 30. obletnice Oktobrske revolucije. ... PRESEBNOVO GLEDALIŠČE - Kranj: Sobota, 8. nov. ob 20: Vojtko: Zena na Niskavcu. ... SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE V MARIBORU: Sobota, 8. nov. ob 20: Shakespeari: Kar hočete. Izven. ...

Dijaki Tehniške srednje šole so si ogledali K. Simonova »Rusko vprašanje« in se zahvaljujejo upravi »Drame« in igralcem

Mladinska organizacija Tehniške srednje šole je v zvezi s proslavo Oktobrske revolucije organizirala med drugim tudi dramsko predstavo za dijastvo in sindikalno podružnico z avda. S tem v zvezi se je dogovorila z narodnim gledališčem »Dramo« v Ljubljani, da nam omogoči množični obik gledališča. Uprava gledališča je z razumevanjem sprejela naš predlog ter priredila znano predstavo K. Simonova »Rusko vprašanje«. Ze nekaj dni pred predstavo so bile razprodane na vsi vse vstopnice, kar dokazuje veliko zanimanje naše mladine za gledališko umetnost. Da ne bi bili ob predstavi dijaki, ki imajo popoldanski pouk, kateri traja dve do 20. ure, je ravnateljstvo zavoda odobrilo, da se na dan predstave zaključijo pouk dve uri prej kakor običajno. S tem je bila izpolnjena želja vsiega zainteresiranega dijavstva, ki se je predstave lahko polnoštevilno udeležilo.

Pred pričetkom predstave je nil Eratek nagovor. Ni potrebno opisovati občutkov, ki so nas obdajali med predstavo, saj so igralci »Drame« ta-

ko prepričljivo in nazorno odigrali svoje vloge, da smo odnesli najlepše vtise o vsebini in umetniškem podajanju snovi. Zahvaljujemo se zato upravi gledališča, ki je s pravilnim razumevanjem omogočila našemu dijavstvu in sindikalni podružnici cenovni obisk predstave, na drugi strani pa se zahvaljujemo igralcem in sodelavcem drame za trud, ki so ga vložili v to, da so tako življensko in nazorno prikazali vsebino in potek ene najlepših sovjetskih dramskih del. Zbližanje z dramsko umetnostjo, ki je bila rekdanj dostopna samo »holjskim« slojem, nam zagotavlja tisti široki kulturni razgled, ki je tako potreben novemu človeku. Pripraviči smo, da bo to bližanje rodilo obilo uspeha in da se bomo še z večjim veseljem vključili v mladinski abonmas, saj smo prepričani, da bo tudi narodno gledališče imelo vse razumevanje za naše pričakovanje, da se v polni meri še nadalje opravljajo svoje veliko nalogo na področju dramske ustvarjalnosti.

Mladina Tehniške srednje šole v Ljubljani

Gigani v Černelavcih se koristno vključujejo v skupnost

V vasi Černelavcih blizu Murske Sobote so med prvimi v okraju s podpis potrdili kandidatsko listo za volitve v K.O., ki so jo predlagali aktivisti OF. Kljub nasprotni propagandi kmetije niso naselili, ker so bili prepričani, da imajo v predlaganih kandidatih ljudi, katerim lahko zaupajo, da bodo pravilno organizirali in vodili krajevno gospodarstvo v korist vseh vaščanov. Vas je razdeljena na tri volivne enote, od katerih je zadnja ciganska naselje. Cigani so z veseljem sprejeli vest, da lahko tudi oni, sedaj prvič, postavijo svojega kandidata. Na množičnem sestanku so sklenili, da bodo na dan volitev tekmovali z vasjo. Čigansko naselje obsega 12 hiš, v katerih živi okrog 200 ciganov. Preživljajo se predvsem s tem, da hodijo na sezonska dela v Slavonijo. Delajo pa tudi na gradiliščih. Okrog hiš imajo nekaj zemlje, ki jo obde-

lujejo. Prej so jim to zemljo orali kmetije iz vasi, katerim so zato morali odslužiti z delom. Zdaj so jim vse preorali traktorji, kar je bilo mnogo lažje. Ker je med njimi 95% nepismenih, so si organizirali tečaj, ki ga vodi cigan, ki jih bo naučil pisati. Povedali so, da jih je sram, ko na gradiliščih prejmejo plačo, pa ne znajo podpisati svojega imena. Prejšnji oblasti se ni zdelo vredno polagati pazno na to, da bi tudi ciganski otroci hodili v šolo. Sedaj jo obiskujejo tudi oni, enako kakor drugi. Navdušeno so pripravovedali, da je tudi njihova mladina sodelovala pri udarniških delih. Dva cigana iz njihove naselbine pa sta na Mladinski progi že s tretjo izmeno. Naša oblast nudi ciganom vsi pomoč, da se tudi oni vključijo v delo za obnovo in izgradnjo naše domovine.

K. H.

Sirena opekarne v Kobaridu spomlad spet poklicala na delo

Okrajno gradbeno podjetje v Tolminu je pred dobrimi 14 dnevi prevzelo obnovo in vzpostavitev obrata v opekarni v Kobaridu. Opekarna je bila pred vojno last nekega Italijana in od kapitulacije Italije l. 1943. ni več obratovala. Ze lani je Zavezniška vojska uprava začela nekaj popravil in obnavljati, delo v opekarni pa je ni oživelo. Takoj po priključitvi pa je gospodarsko življenje v tem predelu dobilo novo osnovo. Kljub pomanjkanju delovne sile se je vendarle našlo nekaj desetih delavcev, ki so prijeli za delo in v kratkem času pozidali opekarniško hišo in bodoče upravno poslopje, ki so ga jeseni l. 1943. Nemci požgali. Se pokriti jo bo treba, pa bo varna pred zinskimi nepravilmi.

Opljevalnica rib v Kobaridu je prešla v državno posest

Opljevalnica postavljenih v drugih plemenitejših rib je imela pred leti v Kobaridu v posesti neka italijanska družba iz Trsta. Opljevalnica je bila izredno lepa in modern o urejena, toda v zadnjem času je bila nekoliko zanemarjena, da je bila zdaj v resnici potrebna dobrega gospodarja. Danes so skoraj vsi bazeni na prostem vrtni prazni. Le v enem od njih je par desetih postel, ki pa jih bodo spet popolnili in odnesli nazaj v Sočo in Idri-

co, kakor hitro bodo zglede Kres, ki jih bodo gojili naprej. Italijani so ribe, posebno postelvi v Soči, že skorajda uničili in je danes potrebna vsa skrb, da bodo vzgojili nov zared. Pred dnevi so pripeljali iz Slovenije tudi večje število rdečih krapov in rakov za isti namen. To je danes vse bogastvo opljevalnice, a pod stalinim nadzorom in skrbijo strokovnjakov, za katerih namestitvev bo poskubela država, ki je prevzela opljevalnico v svojo posest, bodo privzgojili nov narod.

V Obreži so proslavili otvoroitev postaje, ki so jo zgradili s prostovoljnimi delom

Po več kot enoletnem požrtvovalnem delu je dobil Obrež svoje železniško postajo. Gradbena in vsa ostala težaška dela je ljudstvo skoraj 100% opravilo s prostovoljnimi delom. Razumljivo je, da je za postajne prevega vlaka vladalo ogromno zanimanje, saj bodo železniška postaja in z njo zvezane ugodnosti delovnemu ljudstvu pravo zadoščenje za trud in delo, ki so ga vložili v gradnjo te postaje. Vrednost prostovoljaj opraviljenih del presega 100.000 din. Svečanost otvoritve je bila pri opidanskem vlaku. Pred trakom, na katerem so vsi le slovenske in jugoslovanske zastavice, se je vlak ustavil in po krajšem postanku nadaljeval vožnjo proti Središčju. Goste in domačine je pozdravil predsednik KLO, ki uspehu pa je delovnemu ljudstvu čestital predsednik OLO Ptuj. Prisotni so bili tudi zastopniki državnih železnic. Kakor je postajala uspeh dela in naporov ljudstva KLO Obrež, tako ima tu veliko praktično vrednost. Obrež, Salovci in Frankovci, ki so s djaljenji od drugih postaj več kilometrov, so s tem mnogo pridobili. Hkrati pa bo ta postaja služila tudi hrvaškemu ljudstvu, ki živi preko Drave in ima novo postajo prav blizu. Onstran Drave je več vasi in že govore, da si nameravajo te vasi urediti majhen brod za prevoz. Z vztrajnim delom delovnega ljudstva in pomočju ljudske oblasti je zgrajena nova postaja dokaz politično-gospodarske zrelosti ljudstva.

AFZ v Ormožu v predvolilni kampanji

Na predvolilnem sestanku so antifašistične žene v Ormožu sklenile, da bodo z največjo aktivnostjo posegle v predvolilno borbo. Sklenile so, da bodo zaključile vse žene v Ormožu in okolici, da bodo oddale svoj glas za najvrednejše predstavnik ljudske oblasti, ki pa morajo po volitvah s svojim resnim delom za ljudstvo dokazati, da so vredni njovega zaupanja. Enkrat za vselej bodo obračunale z staro miselnostjo, z zastarelim načinom dela in z birokracijo, ki se marsikje - tudi v Ormožu - ovira razvoj našega ljudstva. Z zahtevo naj bodo tudi predstavnice AFZ v bodočem ljudskem odboru v Ormožu, so dokazale voljo ljubezen do našega ljudstva ter pripravljenost, da se naši najosnovnejši edini naši ljudske oblasti pomagajo in podpro naše ljudstvo pri njegovih naporih za našo boljše bodočnost ter bodočnost vsega demokratičnega sveta.

V NEDELJO, DNE 9. NOVEMBRA 1947 OB 14.30

Triglav (mladina) : Enotnost (mladina) Naša krila : FD Enotnost

NOGOMETNA TEKMA ZA POKAL FLRJ IGRISCE DOMA ARMJE - LJUBLJANA, TYRSEVA CESTA

FD Triglav : Garnizija Ljubljana

V nedeljo 9. t. m. se bosta ob 10.30 uri na igrišču Doma Armije ob Tyrsevi cesti pomerili v predzadnji letošnji prvenstveni tekmi enajstostri FD Triglava in Garnizije Ljubljana. Jesensko prvenstvo slovenske lige se bliža svojem zaključku, toda stanje na tabelici še ni jasno. Zato se obeta v nedeljo napeta in zanimiva borba, kaiti obema moštvoima so potrebne točke: Triglavu, da si svoje

ECZ : Litostroj

V soboto popoldne ob 15. bosta pomerila svoje moči na igrišču Triglava ECZ in Litostroj. Tekma obeta biti zanimiva, ker bo ECZ hotel obržati svoj sloves, ki si ga je pridobil v tej panogi. Litostroj pa bo hotel pokazati, da s svojajo zasluzi, da sodeluje v spomladanskem tekmovalju sindikalnih aktivov. Ljubitelji nogometa vabljani. - Vstop prost.

Trimesečni tečaj športnega jadranja

Od 15. novembra do 15. februarja bo v Splitu v Zveznem športno brodarstem centru trimesečni tečaj športnega jadranja. Pogoj: starost 17 do 25 let, če so že odslužili vojni rok; v nasprotnem primeru 17 do 18 let in 23 do 25 let; ter da prijavitelci znajo plavati in se ne bojijo morja. Po končanem tečaju imajo tečajniki možnost namestitve pri komisiji Tehnika in sport kot športno-brodarski inštruktorji. Vse stroške oskrbe za časa tečaja nosi Zvezni odbor za športno brodarstvo FLRJ. Tečajniki potrebujejo samo svoje preje.

Jesenski cross Krma

FD Krim priredi v nedeljo 9. novembra ob 10.30 v Mestnem logu na križišču Vipavske in Gerbičeve ulice tek čez drn in strn. Greje: Moški: od 14. do 16. let 1000 m, od 16. do 18. let 1500 m, od 18. do 40. let 2000 m. Zenske: od 14. do 16. let 600 m, od 16. do 18. let 800 m; od 18. do 35. let 1000 m; nad 35. let 600 m. - Vsi aktivni društva in članstvo naj se v polnem številu udeležijo zaključne množične fizikulturalne prireditve v letošnjem letu. Zbirališče je ob 9.30 pred gimnazijo na Viču.

Službene objave

FZS - strok. odb. za namizni tenis javlja vsem okrajinam in mestnim fizikulturalnim odborom - referentom za namizni tenis, da za nedeljo 9. novembra sličicami svet za namizni tenis odpade zaradi sličicnega sveta v Beogradu ter bo 23. nov. t. l. ob letu uri na Taboru. Ponovno opozarjamo vse referente, da

Okrajno avtoprevoziško podjetje je priredilo koncert VIII. simfonija

Sostavkovci: VIII. simfonija. Znani ruski kritik in glasbeni recenzent Asafjevi je izjavil o tem velicpomembnem delu največje ruske glasbene literature sledoče: Simfonija je epopeja pogumnega preživela tragedijo svetovna vojne. S tem je nekako podana tudi vsebinska plat simfonije same, ki je bila napisana sredi največjih vojnih grozot. Delo bo ponovno izvajal pomeniten Radolfovski zbor sredi in direktor Jakob Cipčič v ponedeljek 16. novembra ob 20 v Unionu. Vstopnice v Knjižarni, Kongresni trg. 2800-.

Uradne objave

AVTORUSNA PROGA TREBNEJ-ST. RUPERT-MOKRONOG-ST. JANZ. Avtorusna proga Trebnje-St. Rupert-Mokronog-St. Janz bo pričela obratovati 9. novembra t. l. po naslednjem voznom redu: 15.30 odh. Trebnje prih. 7.20 15.40 St. Rupert 6.50 15.56 Mokronog 6.34 16.30 prih. St. Janz odh. 6.00. Proga obratuje vsak dan. DAPPS VESTNIK URADA ZA CENE PRI PREDSEDTVU VLADE LRS' ima v številki 33, letnik II, z dne 8. nov. 1947, naslednje vsebino: 162. Odločba o enotnih prodajnih cenah za konfekcionirano perilo. 164. Odločba o cenah za očetje. 165. Odločba o ceni za pivo. 165. Depolitizacija odločbe o cenah za zasteklitev oken.

Koncerti

Okrajno avtoprevoziško podjetje je priredilo koncert VIII. simfonija. Znani ruski kritik in glasbeni recenzent Asafjevi je izjavil o tem velicpomembnem delu največje ruske glasbene literature sledoče: Simfonija je epopeja pogumnega preživela tragedijo svetovna vojne. S tem je nekako podana tudi vsebinska plat simfonije same, ki je bila napisana sredi največjih vojnih grozot. Delo bo ponovno izvajal pomeniten Radolfovski zbor sredi in direktor Jakob Cipčič v ponedeljek 16. novembra ob 20 v Unionu. Vstopnice v Knjižarni, Kongresni trg. 2800-.

Kinematografi

LJUBLJANA, UNION: sovjetska pravljica »Pepelka«, tehnik. Predstava ob 16.15, 18.15 in 20.15 uri. - MOKRONOG: sovjetski film »Admiral Naha-mov«, tehnik. Predstava ob 16.15, 18.15 in 20.15. - MARIČICA: francoski film »Njen prvi sestanek«, tehnik. Predstava ob 16.15, 18.15 in 20.15. - SLOGA: francoski film »Alibis«, tehnik. Predstava ob 16.15, 18.15 in 20.15. - KODLEVA: francoski film »Nadglednik«, tehnik. Predstava ob 16.15, 18.15 in 20.15. - SLOVA: sovjetski film »Na meji«, tehnik. - MARIBOR, ESPLANADA: francoski film »Seme v vetru«, tehnik. - GRAJŠK: sovjetski film »Morski jastrebi«, tehnik. - CELJE, METROPOL: sovjetski film »Veliko življenje«, tehnik. - DOMA: francoski film »Kletti doma Majestic«, tehnik. - PTUJ: sovjetski film »Sin polka«, tehnik. - MESTNI: sovjetski film »Capetev«, tehnik. - KAMNIK: sovjetski film »Arhiva«, tehnik.

Iniciativni odbor zveze borcev Ljubljana - okolica

obvešča svoje žrtev fašističnega terorja in domačih izdajalcev, ki leže na Urhu, da bo prenos zemskih ostankov v stalno grobnico 9. novembra ob 15. In vabi vse, ki jim je drag spomin žrtev za svobodo, da se udeležijo kome moracije, ki bo v zvezi s prekopom.

Za avtobusno zvezo iz Ljubljane v Dobrunje je preskrbljeno. Putnik bo vozil od 10. ure ves dan izpred nebotičnika.

Preskrba POPRAVEK OBJAVE O DELITVI RACIONIRANIH ŽIVIL ZA MESEC NOVEMBER

Gospodarski odsek okrajnega LO Ljubljana-okolica naznanja vsem maloprodajalcem racionaliziranih živil, da se deli moka na vse dodatne živilske nakaznice v razmerju 69 : 40 t. j. 60 % koruznih izdelkov in 40 % enotne krušne moka. Preklicujemo razmerje moka, ki je bilo objavljeno dne 7. t. m. Pripominjamo, da za peko kruha ostane razmerje nezpremenjeno.

Radio Ljubljana, Maribor in Slovensko Primorje

Sporod za soboto

6.00 Budnica, jutranja telovadba. 6.10 Poročila, objava programa in vremenika napovedi. 6.30 Jutranji koncert. 7.00 Radijski koledar. Iz današnjih časopisov. Objave. 7.15 Bolgarska in makedonsko narodne. 7.30 Napoved časa in poročila. 7.45 Laska glasha. 8.00-8.30 Solška ura. — 12.30 Napoved časa in poročila. 12.45 Zabavna glasha. Mali oglaš in objave. 13.00 J. Haydn: Simfonia št. 1 v Es-duru. 13.30 Izobraževalni orkester Radia Ljubljana. 14.00 Delo ljubljanske kurilnice. 14.10 Slovenske narodne v prireditelja. 14.20 Slovenske narodne v prireditelja. 14.30 Slovenske narodne v prireditelja. 14.40 Slovenske narodne v prireditelja. 14.50 Slovenske narodne v prireditelja. 15.00-15.30 Solška ura. — 15.30 Ples in balet. 15.35 Dr. Ivan Bonac: Fizikultura in balet. 15.40 Laska glasha. 15.50 Odlajda za jugoslovanske državljane v taboriščih za razseljene v Avstriji. 16.30 Napoved časa in poročila. 16.45 Zabavna glasha. Mali oglaš in objave. 17.00 Pogovori s poslanci. 17.30 3 operne uverture. 17.30 Veder so botni večer. 17.30 Pregon vesti. Zveze postaje iz Beograda. 22.15 Pisana glasha do konca oddaje.

Iniciativni odbor zveze borcev Ljubljana - okolica

Mali oglasi

SLUŽBO ISCEJO

ISCSEM SLUŽBO SOFERJA. Večletna praksa, sem izkušen ključavničar, zornem popravila vozov. Majnardi Frano. Florjanska 24. 28.339-5

SOFER ŠREDNJIH LET I. kategorije išče mesto soferja za osebne ali tovarne vozove. Stanojevič, Emonska št. 10. 28.338-1

SAMOSTOJNA KUHAERICA z znanjem vseh hišnih del, čista, pridna in za nestrpljiva, zeli mesto v Celju. Čec, Mariborska 49. Celje. 28.389-1

ABSOLVENTKA abiturientskega tečajar išče službo v Ljubljani. Demšar, Miklošičeva cesta 6. 28.408-1

SLUŽBO DOBE

ISCSEM za takojšen nastop kvalificiran hotelsko kuharico za daljšo prakso ter administratorko z njo srednješolsko izobrazbo z znanjem stroještva. Plača po odreditvi. Hrana v lokalu. Javiti se osebno pri gostilni »Ojstrica«, Ljubljanska ulica št. 11. Celje. 28.035-2

STROJEPIŠKO z znanjem stenografije in dva mlaša pisarniška uradnika sprejme Uprava bolnice za dušne bolezni Ljubljana - Studence. Zvezo sobi naj se zgledajo osebno. 28.397-2

DOBRO STROJEPIŠKO MOČ z znanjem stroještva išče GO AFZ Slovenije. Vprašati od 10. do 12. Komenška 24. 27.912-2

ZA VODSTVO GOSPODINSTVA potrebujem gospodinstvo pomočnico. — Ponudbe s fotografijo in navodbo starosti na Knjižarni Djordjevič — Počarjeva. 28.162-2

ZA ZELIŠKO POSTAJO LJUBLJANA. Na primerimo 40 uslužbenec za npr. eksekutivno službo t. j. za kretnike, premikale in zavirale. Reflektanti naj se glasijo pri personalnemu odseku postaje Ljubljana ter naj prinesejo s seboj naslednje listine: krstni list, drž. izkaznico, solsko izpovedilo, potrdilo, da niso bili člani iz volilnih spisikov, potrdilo pristojnega sodišča, da niso bili obsojeni na izžubo državne službe. Za samske uslužbence je preskrbljeno stanovanje, hrana bo pa na razpolago za izseljeniški mesec. Prometno-transportno gospodarstvo Ljubljana. 28.369-2

STAREJŠO ZENSKO (upokojenko) iščem kot pomočnico. Hladin. — Garderoba-Union, Ogled od 8. 28.412-2

GOSPODINSTVO, pošteno in pridno k dveh otrokoma 10 in 12 let na manjšo posveto sprejemam proti dobri plači. Prednost imajo interniranci. Zgledati se osebno pri Janezu Križnarju, Pivka št. 14, Ljubljana. 28.394-2

VOJNA ZABRUGA z znanjem knjigovodstva iščem. Ponudbe poslati na Kmetijsko nabavno-prodajno zadrugo Zirovnica Gorenjska. 28.385-2

ZA TAKOJŠEN NASTOP ISCEMO: poslovedno, knjigovodno, vajeno otrokovo, in trapezno pomočnika za industrijski magazin. Ponudbe na Tovarno stroj. Mašperski. 28.272-2

GOSPODINSTVO POMOČNICO, pošteno, ljubiteljsko otrok — lahko tudi zabelenica — sprejme Kernjak, Ljubljana, Trška 92. 28.309-2

DVA KLEPARSKA POMOČNIKA, samostojna, iščem. Hrana in stanovanje v hiši. Služba stalna. Naslov: Šener Edl kleparstvo Rajhenburg, Stajersko. 27.934-2

STAREJŠO ZENSKO, vajeno kuhe, sprejme na delu manjša družina. Plača Din 1000. Feliks Hedžet trgovec, Verzej. 28.003-2

SAMOSTOJNO GOSPODINSTVO POMOČNICO, starišo, vajeno otrokovo za vsa hišna dela, z znanjem proučne kuhe za dobro plačo išče družina v Kamniku. Samo z večletnimi spricjavali. Naslov in ostalo pri Tozon, Ljubljana, Dalmatinova ulica št. 13-III. 28.013-2

NAKUPOVALCA, večtega za vse trgovske artiklice, iščem. Zgledati se osebno ali pismeno na upravo. — Okrajni magazin Trebnje — sedež Mirna. 28.407-2

VAJENCI

FRIZERSKO VAJENKO sprejemam takoj. Ljodba Rafael, Rožna dolina, Cesta IX, št. 5. 28.273-3

UCENKA V TRGOVINO z mešanim blagom s hrano in stanovanjem v bližini sprejemam takoj. Feliks Hedžet, trgovina z mešanim blagom, Verzej. 28.002-3

ZASLUZEK

ZENSKO IN MOSKE NOGAVICE dam takoj v kranje. Naslov v oglašnem oddelku. 28.397-4

TEHNIČNI RISAR — uradnik išče poslene. Ponudbe na oglaš. odd. pod znako »Služba«. 28.421-4

UCITELJA ALI UCITELJICO iščem za angleški jezik. Ponudbe na oglaš. odd. pod Angliščina. 28.324-4

RADIOAPARAT popravim. Privedi doma. Naslov v oglaš. odd. 28.267-4

PRODAM

FOTOAPARAT »Robot«, 1:2,8, nov — prodam. Ponudbe na oglaš. odd. Maribor, pod »Redek«. 28.144-5

PLINSKA PLETILO za segrevanje vode v kopalnici (boljer) kompletno urejena, najboljša predvojne kakovosti tvornice »Hermes«, zelo malo rabljena in perzijska preproga Buhara 100 x 250 cm, poceni napredaj. Močrič, Zagreb, Masarykova 6. 28.144-5

SESALEČ ZA PRAH, popolnoma nov, prodam. Ponudbe na oglašni oddelku SP, Maribor, pod »Sesalec«. 28.150-5

SIVALNI STROJ »SINGER«, pogrezljiv, malo rabljen prodam. Naslov v oglaš. oddelku. 28.285-5

SPALNICO (kavkaški oreh), kavč, fotelje in drugo pohištvo prodam. Ponudbe na oglaš. oddelku Maribor pod »Ugodno«. 28.165-5

SPALNICO (kavkaški oreh), kavč, fotelje in drugo pohištvo prodam. Ponudbe na oglaš. odd. Maribor pod »Ugodno«. 28.159-5

RADIOAPARAT »Philips«, velik super s tastaturo in magnetnim ožemom prodam. Ponudbe na oglaš. odd. Maribor, pod »Popoln zvok«. 28.137-5

PREDVOJNA STENA napredaj za 700 din. Ogled pri mizarju, Celovška cesta št. 96. 28.365-5

KNJIZNICA z omaro preko 600 knjiz napredaj Menard. Ljubljana, Komenška 20-III. 28.415-5

MOSKO KOLO prodam. Križevniška 7-1. levo Muhič. 28.355-5

MOSKO KOLO, novo prodam. Kavčkova št. 5-I. prva vrata levo. 28.357-5

COMPLETNO SPALNICO in hrastovega leša prodam. Miklošičeva c. 19-IV, desno. 28.348-5

OTROŠKO-SUKNJO za 6 do 8 letnega dečka, ekornaj novo ugodno prodam. Ogled od 14. do 15. Naslov v oglaš. oddelku. 28.379-5

SEDLA, dobro ohranjeno, ugodno prodam. Ogled v nedeljo od 10. do 12. Naslov v oglaš. oddelku. 28.380-5

OPERIRNA PIRTURE in klasične muzikalijske prodam. Groharjeva 21, srednji zvonec. 28.378-5

GLOBOK OTROŠKI VOZICEK, dobro ohranjen prodam. Rožna dolina, Cesta VI, št. 4. 28.377-5

DVE POSTELJI z zimnicami na peresu in decimalno tehnično prodam. Glinška 6. Ogled od 10.-16. 28.373-5

MOSKI POVRŠNIK in visoke čevlje, ženski črn plašč, obleko, klobut in nizke čevlje prodam. Bogojevič, Glinška 12. levo. 28.371-5

SREBRNA LISICA napredaj. Naslov v oglaš. oddelku. 28.372-5

PRODAM STEDILNIK za vzidati na dve plošči. Naslov v oglaš. odd. 28.368-5

PRODAM OTROŠKI VOZICEK, dobro ohranjen, zelo lep, svetlo plavo škampasto blazo in moske škornje št. 43 prodam. Stopar, Predjanska 53. Vič. 28.370-5

ELEKTRICNI KUHALNIK na dve plošči, skoraj nov, prodam na oglašnem oddelku. Naslov v oglašnem oddelku. 28.330-5

ZLATA ZAPESTNICA in verižica s križcem napredaj. Ogled od 10. do 15. Stari trg 17-III, desno. 28.331-5

BLAGO ZA MOSKO OBLEKO, novo, predvojno prodam. Gallusovo nabrežje št. 7-I. 28.332-5

SPORTNE DAMSKE CEVLJE št. 40 prodam. Naslov v oglaš. odd. 28.325-5

MOSKO SUKNJO, dobro ohranjeno prodam. Naslov v oglaš. oddelku. 28.323-5

KRZEN PLASČ, moderen, črn, nov prodam. Zaloška 21. 28.362-5

SIVALNI STROJ z dolgim čolnikom, blago za kostum volneno rjavo prodam. Naslov v oglaš. oddelku. 28.360-5

PRODAM OTROŠKI VOZICEK in otroški športni vozicek. Ogled od 12.-16. Josenkova št. 10. Breclji. 28.353-5

GLOBOK OTROŠKI VOZICEK, lep, avtomodel, prodam. Kladenska ulica 8. Trnovo. 28.327-5

ČRN SEAL KRZEN PLASČ prodam. Španc, Verstovska 3, Mirje. 28.358-5

OTROŠKI VOZICEK, globok, dobro ohranjen prodam. Medvedova c. 24-I. 28.332-5

SPALNICO, orehova imitacija, in krem kuhinjsko opremo (popolnoma novo) prodam, ker ne dobim stanovanja. Ogled se pri mizarju Bratun, Cirče 60, Kranj. 28.393-5

OTROŠKI VOZICEK, globok, temnomodro, dobro ohranjen, prodam. Lušnja, Jesenkova ul. 2/II. 28.409-5

DVA PAROVOLIVNI VISOKI, MOŠKI CEVLJE št. 44 prodam. Naslov v oglaš. odd. 28.410-5

PISALNI STROJ, velik pisarniški, zelo dobro ohranjen, prodam. Zavec, Maribor, Gosposka 20-III. 28.349-5

STROJ ZA TROJSTANOVNO VARNIKO prodam. Frano Javornik, Mahovska vas 12, Poljane. 28.254-5

KRZEN JEDILNI PRIBOR, srebrna za 12 oseb, 107 kosov napredaj. Menard, Ljubljana, Komenška 20-III. 28.416-5

MATRIČE (stanek) z različni okovi potnih kovčegov, 6 kosov prodam po zelo nizki ceni. Naslov v oglaš. odd. 28.417-5

JEDILNI SERVIS za 6 oseb, moderne oblike, nerabljene, lep, dve svileni odelji, nerabljene in dva plašča, svetlomodra, nova, volnena, za otroka 2-letna, prodam. Javornikova 3/III, desno. 28.399-5

MOSKO KOLO, ekornaj novo, in zimski suknijski napredaj. Breg 14/III. 28.400-5

LEPI OTROŠKI CEVLJČKI za otroke do pet let ugodno napredaj. Trdin 101-3. 8/III. 28.391-3

ROČNI VOZICEK - DIRCA na 2 kolesi, nosilnost 500 kg, prodam. Rizarna, Linhartova 35. 28.398-5

DVE SIVANI ODEJI (stari klot) in eno kapno prodam. Naslov v oglašnem oddelku. 28.425-5

KUPIM

LESNEGA OGLJA, vsako količino kupim takoj. Ponudbe poslati na naslov: Elektrarna V. Majdič Kranj. 28.006-6

JEKLENO PLETENO VRV, debeline 16 mm dolgo 120 m, malo rabljeno, kupi takoj opekarna Zabret, Bobov pri Kranju. 28.122-6

ZELEZNO PEČ (Dauerbrandofen) dobro ohranjeno ali novo, večjo, kupi Jelenc Anton, Trzica, Glavni trg 19. 28.278-6

V K O M N O Ž L I N O KRMLJENGA KROMPIRJA, posejano dobro ohranjeno. Ponudbe poslati na upravo steklarne, Hrasnik. 28.245-6

VDNO AVTOMATSKO CRPALKO »Garvens« ali podobno, novo ali dobro ohranjeno, kupim ter tehnično za živino od 1000 do 2000 kg. Mila Frano Majdič, Vir. p. Domžale. 27.876-6

KUPIM KOSILNI STROJ znamke Faahr dobro ohranjen. Že rabljen. Martin Grab, Dragopolje 22, posta Gomilsko, Svo. dolina. 28.386-6

VEČJI AMERISKI KOVEČ, primeren za samska kupim. Ponudbe na oglaš. odd. »Nujno«. 28.319-6

ČRN PLASČ, dobro ohranjen, za večjo postavo kupim. Ponudbe poslati na upravo podružnice SP Hrasnik, 28.386-6

IS KARAINO ZLATO za zobe kupim. Ponudbe na: Vesel, Janjeva 1. 28.316-6

STROJE ZA ZENSKA OBLAČILA kupimo, in sicer: sivalne stroje, stroj za gumbarne, prikojevalni stroj, krojaške škarje, telike. Ponudbe na oglaš. odd. pod Ljubljana takoj! 28.308-6

JEEP ZA PREDELAVO v tovarnega ali tovarni avto št. 3, kupim. Chihlat, Tyrševa 60. 28.323-6

ZAVOD-EIFEL kupimo: zagranjač, dinamo-razdelilec, 4 avtoplastiča 16 lok. Kamoloml Kemperle — Skofja Loka. 28.195-6

VDNO TURBINO za 2 m. pod. c. a. 300-400 l na sekundo kupim. A. Petrič, Sv. Stefan, p. Grahovo pri Radeku. 28.402-6

CEVLJE (obutev) vseh vrst, dobro ohranjene prodajate pri »Prometu«, Ljubljana — nasproti križanske cerkve. 28.307-6

AKUMULATOR, nov, 6 Volt, 90 Amp. kupim. Inž. Prezelj, Wolfova št. 3. 28.402-6

ZAMENJAM

DVOSOBNO STANOVANJE s kopalnico v prvem nadstropju, v vili v Trnovem zamenjam za istokoli ali večje v centru ali njegovi bližini. Ponudbe na oglaš. odd. »Nujno«. 28.312-6

SKORAJ NOVE rjave športne čevlje št. 37/8 zamenjam za istokole št. 37. Ruska c. 17, prtiličje levo — dopolndno. 28.322-7

NEPREMICNINE

PARCELO v ST. VIDU nad Ljubljano za din 120.000 z okoli 1000 m² proda. Realiteta pisarna, Maribor, Meljska št. 3. 28.247-8

ENODRUŽINSKO HISO s pritliklavami in vrtem prodam na južnem delu mestnega obzidja. Peca c. 27. 28.218-8

ENODRUŽINSKO HISO prodam. Ponudbe na oglaš. odd. pod 500. 28.311-8

DVODRUŽINSKO HISO, novo, v Strazišču pri Kranju zamenjam za enažično v Ljubljani ali bližini okolici; tudi z doplačilom. Ponudbe na oglaš. oddelku »Zadovoljnost«. 27.408-8

VEČSTANOVANJSKO HISO s takoj vseljivim stirisobnim stanovanjem, več hiš, parcelo na Mirju itd. proda »Realiteta« — Prešernova ulica številka 54. 28.343-8

V NAJEM

GOSTILNO, KAVARNO ALI BUFET vzajem na račun ali naem kjer koli. Ponudbe pod »Strokovnjak z govornico« na upravo lista Maribor. 28.245-8

ODDAM TAKOJ LOKAL SLASCICARJU v prometnem kraju v Ljubljani. Naslov v oglaš. oddelku. 28.376-9

SOBE - STANOVANJA

TROSOBNO STANOVANJE v Ljubljani zamenjam za enako ali dvosobno v Beogradu. Naslov v oglaš. odd. 28.106-10

KDO ODSTOPI PRAZNO SOBO upokojenki Potulšuga pomoč v gospodinstvu. Ponudbe na oglaš. odd. pod »Protislužba«. 28.363-10

ZAMENJAM ENOSOBNO STANOVANJE s pritliklavami v Beogradu za enako v Ljubljani. Naslov v oglaš. odd. 28.349-10

STAREJŠO ŽENSKI, najraje upokojenki nudim hrano in stanovanje, če hiž dan gospodinjstva in čuvala otroka. — Vprašati v nedeljo popoldna. Klunova ulica 7. 28.375-10

VELIKO PRAZNO SOBO iščem kjerkoli. Ponudbe na oglaš. oddelku pod »Nujno«. 28.374-10

PRAZNO SOBO išče uslužbenec Srednje tehnične šole. Ponudbe na oglaš. odd. »Prazna soba«. 28.320-10

SOSTANOVALKO, event. tudi na hrano, sprejemam. Naslov v oglaš. odd. 28.326-10

SPREJMEMO

enega kalkulanta in enega planerja za množični proizvod lesno-galanterijske stroke in enega evidentista

Šolska izobrazba ni predpogoj. — Javijo naj se interesi za močno voljo in naravno inteligenco

KUPIMO

klubsko garnituro za sprejemnico

Naslov: TOVARNA IGRAČ — NOVO MESTO

GLOBOK VOZICEK ter otroško kosaro, zelo lep, vse kompletno, prodam. Škrlec, Friškovce 8. 28.338-5

NOVO MOSKO OBLEKO, črna, ugodno prodam. Vprašati dopoldn. od 10. do 12.: Tabor št. 12-II. 28.336-5

ZELEZEN STEDILNIK, nov, nazimni, prodam. Medvedova 7. 28.333-5

OTROŠKO POSTELJICO, belo, železno, moske škornje št. 43 in gozjarjevo št. 38 prodam. Naslov v oglašnem oddelku. 28.334-5

PLASCEK, bel, zelo lep, s kapico za otroka od 1-4 let, prodam. Naslov v oglašnem oddelku. 28.305-5

TEMNJO ZIMSKO SUKNJO, skoro novo, prodam. Naslov v oglašnem oddelku. 28.306-5

PSICO (volka) eksemplar, 4 m dolgo lestev, nekaj parov ženskih čevljev, 1 par iz klobutevine in usnja, nekaj posode, kad in drugo prodam zaradi selitve. Rožna dolina, Levčeva cesta št. 29. 28.403-5

GLOBOK OTROŠKI VOZICEK, zelo dobro ohranjen, prodam. Verstovska ulica 15, prtiličje. 28.404-5

DVE PRESITAJ ODEJI dobro ohranjeni ali novi, zamenjam za maščo ali plačam v gotovini. Rihtar, Rimska cesta 17. 28.346-7

SETTER-LAVERAK, čistokrvno psico, dve leti star, prodam po nizki ceni. Naslov v oglašnem oddelku. 28.418-5

DANES

LESNEGA OGLJA, vsako količino kupim takoj. Ponudbe poslati na naslov: Elektrarna V. Majdič Kranj. 28.006-6

JEKLENO PLETENO VRV, debeline 16 mm dolgo 120 m, malo rabljeno, kupi takoj opekarna Zabret, Bobov pri Kranju. 28.122-6

ZELEZNO PEČ (Dauerbrandofen) dobro ohranjeno ali novo, večjo, kupi Jelenc Anton, Trzica, Glavni trg 19. 28.278-6

V K O M N O Ž L I N O KRMLJENGA KROMPIRJA, posejano dobro ohranjeno. Ponudbe poslati na upravo steklarne, Hrasnik. 28.245-6

VDNO AVTOMATSKO CRPALKO »Garvens« ali podobno, novo ali dobro ohranjeno, kupim ter tehnično za živino od 1000 do 2000 kg. Mila Frano Majdič, Vir. p. Domžale. 27.876-6

KUPIM KOSILNI STROJ znamke Faahr dobro ohranjen. Že rabljen. Martin Grab, Dragopolje 22, posta Gomilsko, Svo. dolina. 28.386-6

VEČJI AMERISKI KOVEČ, primeren za samska kupim. Ponudbe na oglaš. odd. »Nujno«. 28.319-6

ČRN PLASČ, dobro ohranjen, za večjo postavo kupim. Ponudbe poslati na upravo podružnice SP Hrasnik, 28.386-6

IS KARAINO ZLATO za zobe kupim. Ponudbe na: Vesel, Janjeva 1. 28.316-6

STROJE ZA ZENSKA OBLAČILA kupimo, in sicer: sivalne stroje, stroj za gumbarne, prikojevalni stroj, krojaške škarje, telike. Ponudbe na oglaš. odd. pod Ljubljana takoj! 28.308-6

JEEP ZA PREDELAVO v tovarnega ali tovarni avto št. 3, kupim. Chihlat, Tyrševa 60. 28.323-6

ZAVOD-EIFEL kupimo: zagranjač, dinamo-razdelilec, 4 avtoplastiča 16 lok. Kamoloml Kemperle — Skofja Loka. 28.195-6

VDNO TURBINO za 2 m. pod. c. a. 300-400 l na sekundo kupim. A. Petrič, Sv. Stefan, p. Grahovo pri Radeku. 28.402-6

CEVLJE (obutev) vseh vrst, dobro ohranjene prodajate pri »Prometu«, Ljubljana — nasproti križanske cerkve. 28.307-6

AKUMULATOR, nov, 6 Volt, 90 Amp. kupim. Inž. Prezelj, Wolfova št. 3. 28.402-6

ZAMENJAM

DVOSOBNO STANOVANJE s kopalnico v prvem nadstropju, v vili v Trnovem zamenjam za istokoli ali večje v centru ali njegovi bližini. Ponudbe na oglaš. odd. »Nujno«. 28.312-6

SKORAJ NOVE rjave športne čevlje št. 37/8 zamenjam za istokole št. 37. Ruska c. 17, prtiličje levo — dopolndno. 28.322-7

NEPREMICNINE

PARCELO v ST. VIDU nad Ljubljano za din 120.000 z okoli 1000 m² proda. Realiteta pisarna, Maribor, Meljska št. 3. 28.247-8

ENODRUŽINSKO HISO s pritliklavami in vrtem prodam na južnem delu mestnega obzidja. Peca c. 27. 28.218-8

ENODRUŽINSKO HISO prodam. Ponudbe na oglaš. odd. pod 500. 28.311-8

DVODRUŽINSKO HISO, novo, v Strazišču pri Kranju zamenjam za enažično v Ljubljani ali bližini okolici; tudi z doplačilom. Ponudbe na oglaš. oddelku »Zadovoljnost«. 27.408-8

VEČSTANOVANJSKO HISO s takoj vseljivim stirisobnim stanovanjem, več hiš, parcelo na Mirju itd. proda »Realiteta« — Prešernova ulica številka 54. 28.343-8

V NAJEM

GOSTILNO, KAVARNO ALI BUFET vzajem na račun ali naem kjer koli. Ponudbe pod »Strokovnjak z govornico« na upravo lista Maribor. 28.245-8

ODDAM TAKOJ LOKAL SLASCICARJU v prometnem kraju v Ljubljani. Naslov v oglaš. oddelku. 28.376-9

SOBE - STANOVANJA

TROSOBNO STANOVANJE v Ljubljani zamenjam za enako ali dvosobno v Beogradu. Naslov v oglaš. odd. 28.106-10

KDO ODSTOPI PRAZNO SOBO upokojenki Potulšuga pomoč v gospodinstvu. Ponudbe na oglaš. odd. pod »Protislužba«. 28.363-10

ZAMENJAM ENOSOBNO STANOVANJE s pritliklavami v Beogradu za enako v Ljubljani. Naslov v oglaš. odd. 28.349-10

STAREJŠO ŽENSKI, najraje upokojenki nudim hrano in stanovanje, če hiž dan gospodinjstva in čuvala otroka. — Vprašati v nedeljo popoldna. Klunova ulica 7. 28.375-10

VELIKO PRAZNO SOBO iščem kjerkoli. Ponudbe na oglaš. oddelku pod »Nujno«. 28.374-10

PRAZNO SOBO išče uslužbenec Srednje tehnične šole. Ponudbe na oglaš. odd. »Prazna soba«. 28.320-10

SOSTANOVALKO, event. tudi na hrano, sprejemam. Naslov v oglaš. odd. 28.326-10

SPREJMEMO

enega kalkulanta in enega planerja za množični proizvod lesno-galanterijske stroke in enega evidentista

Šolska izobrazba ni predpogoj. — Javijo naj se interesi za močno voljo in naravno inteligenco

KUPIMO

klubsko garnituro za sprejemnico

Naslov: TOVARNA IGRAČ — NOVO MESTO

DANES

SOVJETSE FILMSKE PRAVLJICE „PEPELKE“

Množične organizacije in šolska vodstva naj organizirajo množičen obisk

KINO UNION

MIRNA TOVARISICA, ves dan odsotna, išče opremljeno ali prazno sobo v Celju. Naslov: Lovrec, Celjska opekarna. 28.390-10

VISOKOSOLEC FILOZOF ISCE SOBO, četudi nekurrjeno, po možnosti v bližini univerze. Posteljino ima svojo. Ponudbe na oglaš. oddelku pod »Visokosolec«. 28.321-10

VISOKOSOLKA, Z LASTNO POSTE-LJINO, išče v sredini mesta, po možnosti v bližini univerze, pri solidni družini čedno opremljeno sobo. Event. zamenja za istokole v Mariboru. Naslov v oglaš. oddelku. 28.250-10

PRAZNO SOBO nudim tovarišu, ki bi pomagal pri malenkostnih hišnih delih. Ponudbe na oglaš. odd. pod »Nujno«. 28.426-4

NUJNO POTREBUJEM SOBO, najraje prazno, v centru ali pri cestni železnici. Sem ves dan odsotna. Ponudbe na oglaš. odd. pod »Nujno«. 28.314-10

MIREN TOVARIS išče skromno sobo, Plača dobra. Ponudbe na oglaš. odd. pod »Nujno«. 28.344-10

PRAZNO PARKETIRANO SOBO oddam mirni uradnici. Ponudbe na oglaš. oddelku pod »Sončno«. 28.337-10

KDO ODDA UCITELJICO upokojenki snažno prazno sobo. Ponudbe na oglašni oddelku pod »Mir«. 28.335-10

RAZNO

POZOR! Barvamo in čistimo najceneje vaše stare semiš čevlje, usnjene torbice in rokavice. — Hajrula, Mestni trg 11. S. R. 40-14

IZGUBLJENA JE BILA OŠ ZIVILSKA NAKAZNICA na ime Breda Marinsk od Smartna do Stožic. Pošten najditelj naj jo odda v oglaš. oddelku. 28.367-14

PROGLASAM ZA NEVELJAVNE industrijske točke št. 17687 in št. 12938 na ime Hudobivnik Ana in Hudobivnik Marija, stanovanje: Primska 104, Kranj. 28.393-14

ZAHVALA

Vsem, ki ste spremlili našo nepozabno mamó

Ano Žurbi roj. Strle

na zadnji poti, izrekamo najtoplejšo zahvalo.

Ljubljana, 6. novembra 1947.

Zaljubljeni rodbine: STREKELJ, STRLE, GORSIC

ZALUJOČI

Zalostni javljamo, da je naša ljubljana mama, teta in tašča

Ivana Colnar roj. Ferno

trgovka in gostilničarka

dne 6. novembra po težki in dolgotrajni bolezni v 77. letu starosti Bogu vdano preminula. Pogreb ljubljene pokojnice bo 8. novembra ob 15. iz hiše žalosti, Trzin št. 36, na farno pokopali